

تصویر ابو عبد الرحمن کردی

گیژاوی ژین

له هونراوه کانی ئوستاد سه عاده تی (حانی)

شیرینی (بوی و دهلموهر و چوین دایستای) (دیش دیشک شیه ده یلوان و ناقره مانی) (مشتای)

پۆدایەزانەکانی چۆرمەها کتێب: سەردانی: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

لتسبيل أنواع الكتب راجع: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

پەراي دانلود کتایبەکانی مەختەلف مەراجە: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

گیژاوی ژیان

شعیری ریوی و په له وهر

بوک و خه سو

کور و بوکی خراو

کفته ی مامه لفته

حاجی و حاجی ژن

وتو وژی جادو بازیک و شیره ژتیک کورد

پاره (پاره روحی ره وانه)

شیربایی

ژن به ژن

پیاوی دوو ژنه

تریاک و که له شیر

نارهق و سیگار

پوهی منالدار

پیاوی ته لاق خوړ

شایانی باسه • به شوینی نه م به ستانه دا به شی دووه می

نه م کتیه وه بهر چاو نه که وی •

پیشکه شه به پیاوان و نافر تانی دلسوز و روشنی به تایه ت کچان و

کورانی تازه لاو

بچوکتان عه لی سه عاده تی (حالی)

سعادت، علی، ۱۳۳۰ -
 گیتراوی ژیان / له هونراوه کانی عهلی سه عاده
 تی "حالی". - سنج: انتشارات کردستان، ۱۳۸۲.
 ۱۳۹ ص.

ISBN 964-7638-26-1

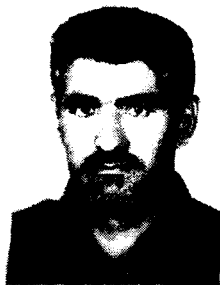
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا .
 ۱. شعر کردی -- ایران -- قرن ۱۴ . الف. عنوان.

۸۹/۲۱
 ۵۴۳۵
 ۱۳۸۲

PIR۳۲۵۶/۷۴۳۶۶
 ۱۳۸۲

۸۲-۱۵۰۶۲م

کتابخانه ملی ایران

زی لاوی چو پهری هاته پمش به د وای کاروانا خوم شه کم به کشر

گیتراوی ژیان

له هونراوه کانی عهلی سه عاده تی «حالی» * چاپی هه وهل: ۱۳۸۲

تیراژ: ۳۰۰۰ جەلد *

چاپخانه ی: * پیت چن: ئاشنا، سنه

شایک:	نرخ:
ISBN:	۸۰۰ ک

هیچ کسی بدون اجازه مؤلف حق تجدید چاپ این کتاب ندارد.

علی سعادت

ناوه‌ڕۆک (فهرست)

پێشه‌کی	۴	پێوه‌ی منالدار	۷۹
ریوی و په‌له‌وه‌ر	۶	پیاوی ته‌لاق خۆر	۸۵
خه‌سوی خراو: بوک و خه‌سو	۱۰		
کور و بوکی خراو	۱۸	شهم و په‌روانه	۹۱
کفته‌ی مامه‌ لفته	۲۵	په‌یامی عاشقانه	۹۳
حاجی و حاجی ژن	۲۸	گێژاوی مه‌ینه‌ت	۹۶
وتو وێژی جادوبازیک و ئافره‌تیکی		بالاخانه‌ی دڵ	۹۸
کورد	۳۳	وفاداری	۱۰۰
پاره	۴۷	به‌هار	۱۰۳
شیربایی	۵۱	دونیا‌ی بێ وه‌فا	۱۰۷
ژن به‌ ژن	۵۷	ناوی مانگه‌کان به‌ زمانی کوردی	۱۱۱
پیاوی دوو ژنه	۶۳	ته‌لقینی کوردی، عه‌ره‌بی	۱۱۵
تریاک و که‌له‌شیر	۶۷	پارانه‌وه	۱۲۸
		موعه‌للیم	۱۳۴
		ئهوینداری	۱۳۶
ئاره‌ق و سیگار	۷۳	ته‌واو بو	۱۳۸

به ناوی خوی گه و ره

پیشه کی

خوشک و برایی دلسۆز و رۆشنیر، هه مو ئه زانین
 ههر مروفیکی خاوهن ههست و خاوهن وێژدان ئه بی له
 بیرى ئه وه دا بی که فه رهنگ و که له پوری نه ته وه
 گه له که ی له ناو نه چی هه روا هه مومان ئه زانین که ریزمان
 و رینوسی کوردی به شیکى گه و ره له فه رهنگ و
 که له پوری نه ته وه ی کورده وه ئه یشزانین که ریزمان و
 رینوسی کوردی زۆر ده وله مه نده و له دریزی میژودا
 هونه ران، نوسه ران، پسپوران و بلیمه تانی کورد دلسۆزانه
 کاری زۆریان له سه ر کردوه و تا ئیستا نه یان هیشتوه ئه م
 سامان و ده سکه وته به نرخه لاوازی، نه ته نیا
 نه یان هیشتوه کزولاوازی به لکو خزمه تیکى وایان به
 ریزمان و رینوسی کوردی کردوه که هه تا هه تابه لاواز و

زایف نابی، جا بہم بونہ وہ ئہ توانم لہ راستی دا بلیم
 ریَنوسی کوردی لہ ریَنوسی تہ واوی زمانہ
 پیشکھ وتوہ کانی دونیا بان تر و ریک و پیک ترہ، سہرہ رای
 ئہمیش ریزمانی کوردی لہ ریزمانی زمانہ کانی دیکہ
 کہ متر نیہ، کہ وایہ بین با پیکہ وہ ئہم فہرہنگ و کہ لہ
 پورہ دہ ولہ مہند و بہ نرخہ پیاریزین، نہ تہ نیا بیپاریزین
 بہ لکو زورتر گہ شہ و پہرہ ی پی بدہین. ہیوادارین کہ
 سہر بہرز و سہر کہ وتو بن.

عہلی سہ عادی (حالی)

ريوي و پهله وهر

روڙي ريوي فيله باز	نادوروستي حيله ساز
به نه لا و هاوار هاوار	پوشي جلي توبه کار
به مالکي کرده شان	پرچي لي کرد په ريشان
ته سبيحيکي دانه زل	سه د دانه يي خسته مل
پيسي نه گريسي گه روڻ	چو بوجه نگه ليکي چوڻ
به فيل و مه کر و جادو	خيرآ دهسته و دو عا بو
چاوي پر کرد اه نه سرين	نه يو بزه و پيکه نين
به زيکر و ناله و گريان	دلي نه کرد به بوريان
زاري نه کرد به زاري	خوين له چاوي نه باري
له بن داريکي به رزا	فهوري خوي دا به عه رزا
وه کو سوفي و ماموستا	به ره و قبيله راوه ستا
نه توت شيخي سه نعانہ	خودا ناس و حال زانه
دلسوز و بي گونايه	جيگاي هانا و په نايه

په‌له‌وه‌ر یکی نه‌زان	زور هه‌ژار و به‌سته‌زمان
به‌چکه‌کانی نه‌خوش بون	ده‌رده‌دار و په‌روش بون
هه‌ستا زور به‌چالاکی	به‌داماوی و دلپاکی
چو بو لای نه‌و به‌دکاره	بو لای نه‌و ناله‌باره
وتی پشت و په‌ناکه‌م	هیوای دین و دونیاکه‌م
په‌نام بو تو هی‌ناوه	چاره‌یی‌کم نه‌ماوه
به‌چکه‌کانم هه‌ژارن	دامااو و ده‌رده‌دارن
توخوا رو له‌خواکه	ده‌ردی نه‌وان ده‌واکه
رڼویه‌لاته‌ی جادوباز	بی به‌زه‌یی که‌له‌ک ساز
ده‌ستی خسه‌گیرفانی	کاغزیکی ده‌رهانی
وتی نه‌مه‌دو‌عایه	دو‌عای ده‌رد و شیفایه
فه‌رمو بیکه‌مه‌ملت	گه‌ردنی جوان و شلت
ئیتړ هه‌تا هه‌تایه	هه‌تا دنیا دونیایه
هاو ده‌می خوشی و ژین	ده‌رد و به‌لانا‌بین

پهله وهري لي قهوماو	به دبه ختي هه لخله تاو
ملي برده بهر ده مي	وه ستا به خاتر جه مي
مامه ريوي تاوانبار	بي ئيماني سته مكار
پري دا ئه و بيچاره	هاوار بو ئه و هه ژاره
به توندي ملي بادا	ئه وي به بای فه نادا
به نامه ردي و غه دداری	کردي به زه هري ماري
ئه مجاره به چکه کاني	به برسي و په ريشاني
نه مان به سه رداره وه	هه مو که وتنه خواره وه
مام ريوي هه موي کوشتن	به جاري خويني رشتن
ريوي دلره قي خوینمژ	زالمي بي تاوان کوژ
له ليباسي دينداری	ده ستي دا سته مکاری
له ليباسي پياو خاسان	ئه و په له وه ره ي تاسان
گه لي ئازاو قاره مان	ئامان ده ستم به دامان
ژير و زانا و وريا بن	پياوي هه ردوو دونيا بن

هه تاكو ئاخر نه فه س	ژیر بن مه خله ټین بو كه س
«حالی» ئه م ده نگ و با سه	هه موی مه لی وا خا سه
باری دونیا نا جوړه	نا حالی ته واو زوړه
حه ق بو نا حالی تاله	حالی بونی مو حاله
ئیتړ خود اتان له گه ل	دور بن له پیاوی ده غه ل

* * *

خه سوي خراو: بوک و خه سو

شيرين بوکيکي چاک و چالاک بو

ژير و وريا بو بي عيب و پاک بو

نازا و به هه لمهت زور زه حمهت کيش بو

بي دهرد و نازار بي رهنج و ئيش بو

پاک و شهرمين و دوروست و راس بو

وه کو فرشته دلپاک و خاس بو

شيرين کوړپک و کيژي جواني بو

هه رکاميان نارام به خشي گياني بو

نوري چاوي بون نازاد و نه رمين

رولهي شيرين بون پر حهيا و شهرمين

روحي رهوان و مايه ي ژيني بون

هيوا و ئوميد ي دونيا و ديني بون

داخه کم شيرين خه سويکي بو

شه يتانيش سهري لي دهر نه ده چو

زالمی غه ددار په تیاره ی سهرمه ست
 دهستی شه یتانی له پشته و نه به ست
 خهسوی هر روژی له سهر نه زمی بو
 هه رتاوی له بیر به زم و ره زمی بو
 نه یوت قه و مینه نه من لام وایه
 شیرینی بوکم ئاگری ژیر کایه
 هه رچه نده شیرین زاهیری چاکه
 به لام دهرون و قه لبی ناپاکه
 هه رچه ن به رواله ت پاک و شهرمینه
 به لام دهرونی پریه له کینه
 سه رته انجام خهسو بو ماوی ده سال
 شیرینی موله ت نه ده دا له مال
 به زهخت و ئازار ده رده داری کرد
 به داوی مهینه ت گرفتاری کرد

شوه کهي شیرين ساده و نه فام بو
 دلپاک و هه ژار گيڙ و عهوام بو
 دايکي پيی ئهوت رولهي دل به ندم
 دار عاسای ده ستم ته نيا فهرزه ندم
 شیريني ژنت کز و بيماره
 دهردي کاريه ئه و ده غه زاره
 وتي دايه گيان قسه کهت راسه
 با شیرين دهر کهين دايه وا خاسه
 سه رنه نجام کوري نه فام و خه سو
 شیرينيان دهر کرد به زوري بازو
 ئه ويان بي بهش کرد له مال و منالي
 روی کرده سارا به ده ستي خالي
 منداله کاني ته نيا به جي مان
 ئه گريا و ئه يوت دهردي بي دهرمان

ئه یوت کو انازاد کوانی نه رمینم
 له کوین سه رمایه ی حیات و ژینم
 ئازاد و نه رمین من دهرده دارم
 به قورباتان بی لاشه ی بیمارم
 قه لبم بو ئیوه هابو به که باب
 جه رگم له ت له ته وه ک کوته ی قه ساب
 زامم هاته سو هاوار به مالم
 هاوار به جه سه ی کوره ی زوخالم
 ها بو به قه قنه س لاشه ی زه بونم
 دیسان هاته کول دیکه ی دهر ونم
 شه رته دوا ی ئیوه بېم به عه ودال
 بېم به مه جنون دیوانه ی بی حال
 عاسا و که شکولی بکه م به یارم
 بیکه م به هاودهم لاشه ی بیمارم

ئازاد و نهرمین به و خواقه سه م
 بی ئیوه ناژیم هاوار به جه سه م
 خوايه به عه شقی ره سولی ئه مین
 به فرمیسکی گهش ئازاد و نهرمین
 خه سوم زوبنمری عومری بی به رباد
 با بچمه و بو لای نهرمین و ئازاد
 سه رته نجام شیرین دواي گریه و زاری
 بی هوش بو جه سته ی کز و بیماری
 له خه ویا وتیان خه سوت نه ماوه
 شیرین به شادی هه ستاوه پاوه
 گه راوه بو مال به یه ک هه ناسه
 بینی خه وه کهی دوروست و راسه
 خودای نهرمین و ئازادی هه ژار
 خه سوی رهق کرد بووه کوره قه مار

سهر ئه نجام بردیان خستیانه ناو چال^۷
 ئیمجاره شیرین هاته وه سهر حال^۷
 شیرین ئه ترسا زیندو بیته وه
 خوانه کهرده هل^۷ بسیته وه
 روژی جومعه بو شیرینی نازدار
 چو بو سهر قهبری خهسوی سته مکار
 به ترس و وه حشمت به دهم به نده وه
 بهم جوّره خهسوی ئه لاوانده وه
 خهسو دور کهوتی له خزم و له کهس
 فیدای قاییزیم زوانتی برده بهس
 ئازاد و نهرمین دلیان لیت ئیشا^۷
 دهستی قاییز خوش که گیانتی کیشا
 ئه بی هیوامان ته نیا خوا بی^۷
 مه بادا کوچت به ره و دوا بی^۷

فیدای ئه و خاکه م بالاتی پوښی
 دواي تو هه مومان که وتینه خوشی
 یا خوا سه لا سیل بالا پوښت بی
 کونجی جه هه ننه م جیگای خوشت بی
 یا خوا جه هه ننه م هر ئاوه دان بی
 خه سوم هه میشه له وی زیندان بی
 ئه ترسم مار و دوو پشکی دوزه خ
 له ترسی خه سوم راکه ن بو به رزه خ
 خواجه ره حمت بی بو ئه هلی عه زاب
 خه سوم نیانکا به جوجه که باب
 ئه هلی جه هه ننه م له ترس و بیمه
 خه سوم نه یانکا به گفته و قیمه
 برام ئازیزم ئه م کاره ساته
 ئاموژگاریه دیاری و سه وقاته
 برام ئازیزم خوا خوی ئه زانی
 هر که سی تیکدا مال و خیزانی

فەیتنە یە فەیتنە ی ئاخەر زەمانە
 خۆت بپارێزە دەسمە دامانە
 نازی مندالان قەت مەشیوینە
 تفکە لە شەیتان وازیان لی بێنە
 مندال بێ دایک ژینی بەتالە
 دایک ستون و کۆلە کە ی ماله
 مندالی بێ دایک سەر گەردان ئەبێ
 ویلی کۆلان و سەر هەردان ئەبێ
 ئەبێتە لاتیی کوچە و خیابان
 ئەبێتە ویل گەرد دەشت و بیابان
 حالی خێر خوازی کوردی هەژارە
 هەتیویان مەخەن باریان زۆر لارە
 یا خوا هیچ کەسی باری لار نەبێ
 بە دەستی زالم گرفتار نەبێ

کور و بوکی خراو

برام گوی بگره بوئهم سهرهاته

ئاموژگاریه دهرسه سهوقاته

مینا خانم و ئاغای شیخ مهحمو

ماوهی چه ندين سال منالیا ننه بو

په نایان برده سه دان شیخ و پیر

سه دان پزشکی فیلسوف و زیر

چاره نوس و ابو سه ره نه نجام یه زدان

کور یکی جوان و خرینی پیدان

بو به زه ماوه ند هه لپه رکی و خوشی

نوقل و شیرینی دونیای داپوشی

ئاشپه ز ئاو گوشتی هاورده سه ما

رانه مریشکیان نه برد به ده ما

میوه و شیرینی له ههزار لاوه
 به چه پله ریـزان بلاوکراوه
 ناویان نا ئومید ئومیدی نازار
 به و هیوايه بون نه بینئ نازار
 خزمه تکاری بون به روژو شهوا
 روحيان دا ئه نا له ژیر پای ئهوا
 سه ره نه نجام له ناو نازی شاهانه
 په روه رده کرا ئومید تا قانه
 گه و ره بو ژنیاں خاستگاری کرد
 کیژیکی جوانیاں بوی دیاری کرد
 بو به زه ماوه ند شادی و هه لپه رین
 گورانی و چه پله سه ماو پیکه نین
 لوتی ئه یکوتا له پای زه ماوه ند
 ئه یخسته له رزه کیوی ده ماوه ند

ده هـوَل و زورنا و که ره نا و شه یپور
 شمشال و ئورگ و ئاوازه و سه متور
 عالهمی که رکرد ده نگی هه یا هو
 مندال و گه و ره هه لپه رکییان بو
 بو به ره شبه له ک له هه زار لاه
 ئه توت مه حشهره و عالهم هه ستاوه
 ئه مجار ته و او بو هه لپه رکی و داوا
 بوک چو بو مالی خه زوره و زاوا
 شیخ مه حموو مال و مولک و سامانی
 به خشی به ئومید ئارامی گیانی
 به بی قه ید و به ند به بی به هانه
 هه موی بو سه بت کرد له ده فته رخانه
 شیخ نه یده زانی چاره نوس چونه
 چلون سور ئه خوا ئه م چه رخه کونه

له و کاته عومری مینا و شیخ مه حموو
 لام وایه نزیك هه شتا و دوو سال بو
 له پاش چهن مانگی بوکی کال و خام
 وتی به ئومید تاقانهی نه فام
 دایک و بابت زور قیزاوی و پیرن
 دایم نه خوش و زار و زویرن
 ئیمه جه وانین ژیانمان نه وی
 جه وان له گهل پیر قهت یه ک ناکه وی
 پیر نه گهر نه مری نه بی ده رکری
 دایکیشم وای کرد خوا بیگری
 له کاتی پیری و پایانی ژیان
 ته و بهی لی نه کهین به دل و به گیان
 دل مه ده به دل ئومید تاقانه
 بی با ده ریان کهین مه گره به هانه

ئومید تاقانه‌ی بی دینی نه فام
 جیی تف و له عنهت هه مو خاس و عام
 به بۆنه‌ی خانم به ناحیسابی
 دهستی دا شۆری له دایک و بابی
 وتی خانم گیان قسه کهت راسه
 بی با ده‌ریان که‌ین به خوا و خاسه
 سه‌رئه‌نجام بوک و کوری ناحالی
 ئه‌وانیان ده‌رکرد به دهستی خالی
 بی به‌شیان کردن له مال و سامان
 ئاخر زه‌مانه ئامان سه‌د ئامان
 ئاخر خیر خوازی پابه‌ندی ویجدان
 بردیانی له بو سه‌رای سالمه‌ندان
 خیره‌ومه‌ن نانی وشکیان پی ئه‌دان
 چون قه‌بول ئه‌که‌ی ئه‌م کاره‌ خودا

ئومیدیش له گهل خانمی به دکار

عیش و نوشیانه هاوار سهد هاوار

خوایه قه بولی نه که ی ئه م کاره

ریسوا که ریسوا هه رچی زورداره

خوا حق سینه حق نا فه وتینی

حه قی هه رکه سی ئه بی بستینی

ئه لین شیخ مه حمویش بو بابی وابو

باوکی داماو ی لی ناره زا بو

چون بابی ده رکرد وه ها ده رکرا

مال و سامانی به فیرو برا

قه سه م به و خوایه که بی هاوتایه

چاره ی ئومیدیش سه رئه نجام وایه

گرفتار ئه بی به دهستی ناکه س

ره حمی پی ناکا خودای فه ریاد ره س

برام به خودای کارسازی کاران

پشت و پهناهی دهستهی هه ژاران

هه رکه سی دایکی لیی دل ئیشاو بی

یا خو بو بابی پیاوی خراو بی

قهت خیر و خوشی نابینی به چاو

هه تا هه تایه داماو ه داماو

حالی خیر خوازی خه لکی هه ژاره

ئازاریان مه دهن خودا قه هه هاره

×××

کفته ی مامه لفته

نۆکه ر بی هه ست و بیره	چلکا و خۆر و ئه جیره
قوّلۆره که لله پوکه	وه کو قالۆره سوکه
چه ماغدار و نه زانه	بی عه قل و بی و یژدانه
داره ده سه هه لوکه	سوکه سه ره مه هتوکه
بی فه ره هه نگ و نه فامه	دوژمنی خاس و عامه
خه ریکی چلپ و لیسه	زۆر نه وسن و چلیسه
بو تاقه عه يش و نوشی	خوی و باوکی ئه فروشی
به بی ئه رباب ناویری	سه ر له قاپۆر ده ر بی ری
ئه رباب به شه ق ئه ینیری	به شه یتانی ئه سپیری
چلکا و خۆری ئه ربابه	دینی گوشت و که بابه
ته سلیم و جان فیدایه	ئاغاله جیی خودایه
حه تا روژ و زه کاتی	حه ج و نو یژ و خیراتی
ته واوی بو ئاغایه	هه رچی ئه کا ریایه

به لام به و تاقه خوايه	ئاغا كه يشى هه روايه
چون ئه گهر ئاغا خاس بى	دلسوز و خودا ناس بى
پياوه كه يشى چاك ئه بى	دروسكار و پاڪ ئه بى
پهس گوناي هه ردوويانه	شه رعيه ئهم به يانه
چونكو به ته نيا ده سى	چه پله لى نادا كه سى
خه لكى ئه گهر راپه رى	له بو خه بات و شه رى
هه وهل ئاغا دا پاچى	نوكه ر له دهس دهر ناچى
برام نوكه رى عاره	ئاكامى ژارى ماره
با چه وریش بى پلاوى	شه حم و له حم و چلاوى
به لام بى قه در و ريژه	وه كو حه يوانى ديژه
پيى ئه دا مامه لفته	گرتك و قيمه و كفته
بلام ئه گرى هه وسارى	ئه يكا ته زه هرى مارى
بو راسايى ئهم واته	گووى بده بهم سه رهاته
چوم بو لاي مامه ساله	ديم زه خمار و بى حاله

کاتی مہرگ و گیان کیشان بہر بوہ ئاخ ھل کیشان
 وتی خواہی بانی سہر روم رہش بی خاکم بہ سہر
 رولہی خہلکی بی تاوان ھہ تیوم خست فراوان
 بوہ مندالہ کانم ئارامی روح و گیانم
 ھہ تیو کہوتن بہ جاری خہم لہ رویان ئہ باری
 بوہ خاتہی خیزانم ھیوای مان و ژیانم
 بیوہ ژن و رہش پووشہ خہ فہ تبار و پہرووشہ
 ئاخو دواہی من خاتہ کی بیخوا وہ ک تہ ماتہ
 کہ وہختی گیانی دەرچو ئاوا وہسیہ تی فہرمو
 نانی وشکی رہحمہ تہ کفتہ و قیمہ زہحمہ تہ
 قہت مہ یخو تال و تفتہ کفتہ کھی مامہ لفته
 حالی کوٹاکہ باسہ ھہموی مہلی وا خاساہ
 ئیتر خوداتان لہ گہل دوربن لہ پیاوہی چہ پهل

حاجی و حاجی ژن

برای دلسوز و ژیرم هاو رازی فیکر و بیرم
 گوی بگره بو به یانم نارامی روح و گیانم
 به لی کاتی به هار بو فه سلی گول و گولزار بو
 دیم ژنیکی تازه لاو شوخ و شهنګ و لی قه و ماو
 عومری له هه ژده سال بو نه و رهس بو هیشتا کال بو
 پاک و بی عیب و راس بو وه کو فریشته خاس بو
 هات بو سکالا و شکات ووتی کاکه تو خودات
 گوی بگره بو به یانم بو سه رهاتی ژیانم
 من مندا ل بوم زور خام بوم بی سه واد و نه فام بوم
 باو کیشم زور نه دار بو قه رزار بو زور هه ژار بو
 پیاوی حاجی فه تو بو بیچاره و ره نجه رو بو
 به بو نه ی ناعیلاجی منی فروشت به حاجی

به زوری دار و تیلّا دامیه حاجی فه تحولّا
 ئهم کاره کاری زوره نادوروست و ناجوره
 ئیزدیواج که ی وه هایه ئهم کاره نارِه وایه
 کولکه مه لا نه زانه پوله کی و بی ئیمانِه
 چۆن منی دا به مروسه ئهم شهرعه که ی دروسه
 ئهمه کاری عه وامه حاجی له جیی باوامه
 خوای خاوه رو خورئاوا چۆن کچ ئه دری به باوا
 پیغه مبه ری مه دینه که ی ئهمه یاسای دینه
 ئهمه ئایینی پولّه شهرع بوّ بنی قولّه
 له پاش گریان و زاری شیوه ن و بی قه راری
 ووتی برای شیرینم ئوستادی دونیا و دینم
 گوی بگره بوّ به یانم ئارامی روح و گیانم
 حاجی فه تو مه شهوره بی دین و له خوا دووره
 ته مه نی یه ک سه د سالّه له رزوکه زور بی حالّه

بـیماره ، دهرده داره نه خوشه ده غه زاره
 پیرو فره رتوت و دیزه لار و گیر و بی هیزه
 سه راپای چرچ و لوجه چاوه ری مه رگ و کوچه
 تف له چر و چاویه کـز و ری پوقاویه
 گویشی کپ و گرانه خاس نایسی ویرانه
 کاتی ساز و به رگیه کلکه له قیی مه رگیه
 پشتی وه کو گوچانه له رزوک و بی وچانه
 مرخه ی هه روه کو بوقه جافه رمو لی مه توقه
 چرچ و لوجی لاملی گوچکه ی سیسه ل و زلی
 گوچکه نیه کابوسه لاسـتیکی ئوتوبوسه
 سه ریشی چال و چوله لار و گیر و گه روله
 کولانه ی کیچ و رشکه جیگای مشک و دوو پشکه
 سیخه سیخی هه ناسه ی ملچه ملچی سه رکاسه ی
 قیزاوی و خه ته رناکه زور بوگهن و ناپاکه

عِیْفریتَه وه حشه تناکه	ته نیا مردن بوی چاکه
خه وتنیشی ناجوره	ههروه کو ته راکتوره
وه ختی ته یخاته نوره	زیل و بهمی زور زوره
ههروه کو خشه ی ماره	هه ناسه ی ته و په تیاره
جار جاریش وه ک ده هوله	هه ناسه ی ته و گه روله
کاکه ئیمانم نه چی	له بوره ی ورچیش ته چی
چل ساله ده سی ته له رزی	هه رتاوی شیوه و ته رزی
عیزرائیل لی ناپرسی	وادیاره لی ته ترسی
ماباقی عهیب و عاری	سیفاتی ناله باری
روم نیه بیلیم کاکه	چون فره وه حشه تناکه
ده ک خه جاله ت بی حاجی	بو خوی و ئیزدیواجی
برام ئهم جووره کاره	ئهم ئیشه ناله باره
ئاکامی نه زانینه	نه زان سوک و بی دینه
که وایه کوردی داماو	خوشک و برای لی قه و ماو

ده‌رسه‌کانت بخوینه شیرانه خوٚت بنوینه
 ئیتیر حاجی پولاوٚی کولکه مه‌لای فیلاوٚی
 ناتوانن بیٚنه ده‌رتان کلاو بنیٚنه سه‌رتان
 فره‌ه‌نگ و ده‌رک و زانین چرایه بوٚ دونیا و دین
 هه‌رکه‌سی بیٚ سه‌واده دین و ژینی به‌رباده
 حالٚ به‌سیه‌ حیکایه‌ت ده‌رده دل و شکایه‌ت
 خودا حافیز مالٚ ئاوا دور بن له‌ جه‌نگ و داوا

X X X

وتو ویژی جادوبازیک و ئافره تیکی کورد

روژی له روژان پیای جادوباز

فیلاوی و دهس بر وریا و که له ک ساز

ههستا چو بو لای ئافره تیکی لاو

بهو هیوایه بو که بیخاته داو

به زمانی لوسی و چاخان و درو

له گه لیا که وته قسه و گو فتو گو

ئیستا گوی بگرن له م گو فتو گو یه

تا باش بزنان جادو درویه

قسه ی جادو بازه که رو به ئافره ته کورده که

سلاو کورده ژن لاو چاکی دلپاک

فریشته ی ره حمهت گه وهه ری ژیر خاک

شوخی دلپاکی شهرمین و سه‌نگین

شوهره لاوی کورد سه‌راپا ره‌نگین

ئافره‌تی کوستان شیری کو‌ساران

روله‌ی کوردستان شای وه‌فاداران

به‌لی بوگه‌لت چرای روناکی

به‌لام داخه‌که‌م ساده و دلپاکی

گوی بگره با باش رینمونیت که‌م

تا رزگارت که‌م له په‌زاره و خه‌م

وه‌لامی ئافره‌ته کورده که

کاکی نوشته نوس پیم بلی خاسه

مه‌به‌ستت چیه له‌م قسه و باسه

به‌لی دلیاکم به‌لام ساده نیم

کوردم بی‌هست و بی‌ئیراده نیم

مه‌به‌ست چیه فهرمو بیفه‌رمو

بومی به‌یان که خیرا زوبه زو

قسه‌ی جادوبازه‌که

من جادوبازو گه‌وره ره‌مالم

جه‌ففار و حال‌زان مه‌علومه حال‌م

دیو و درنجت بویه خسیر نه‌که‌م

جینن و عیفریت بو زه‌نجیر نه‌که‌م

ئه‌رواحی پاک و فریشته و پهری

خزمه‌تکار من بی‌ده‌ردیسه‌ری

به دّوعا و ئه فسون به رد ئه کهم به دور

به نوشته و جادو کچ ئه کهم به کور

نوشته و ته لیسیم و چاوه زار ئه کهم

ئافره تی نه زوک منالدار ئه کهم

به خوینی مشک و که له بابی کویر

شه مشه مه کویره یا عه نته ری نیر

ئه نوسم دّوعای چه ورو شیرینی

هه تا هه تايه تالی نابینی

به تاس نانه وه و هیزی چاوه زار

ئه تان پاریزم له دهر د و ئازار

قورئان له چال نان نوشته سوتاندن

ویفقی له مال نان ئایه ت کولاندن

ئیرسی با پیرمه بۆم به جی ماوه

له لایه‌ن خواوه پیمان دراوه

من غه‌یه‌زان و ئایه‌نده بینم

من مشکول گوشای روی سه‌رزه‌مینم

هه‌رکله‌یی پۆل و پاره‌م پی بدات

به نوشته و جادوم ئه‌گا به ئاوات

شو‌خه ژن ئه‌تویش باش باش بزانه

ئه‌به‌یی پیشکesh که‌ی سه‌رقه‌له‌مانه

ئیتیر بزانه هه‌تا هه‌تایه

زیان نابینی له سه‌ر دونیایه

دیسانه وه وه لامی کورده ژنه که بو جادو بازه که

کاکی جادو باز به و تاقه خوايه

کار و فرمانت زور ناره وایه

خویشته ئه زانی نوشته سوتاندن

نایه ت له چال نان دوعا کولاندن

خیلاfi فام و عه قل و ویزدانه

خیلاfi شهرع و دین و قورئانه

نایه تی قورئان جیی فه خر و که مال

مه گهر مردوه که ئه ینیه چال

مه گهر خورا که تو ئه یکولینی

یا کو ته ره یه که ئه یسوتینی

ته لیسم و جادویش هه رچیکت پییه

باش باش ئه زانی هه موی درویه

گەر غەیب ئەزانی گەدایی بەسە

ئەم جوۆره کاره کاری ناکەسە

خو ئەم ژیر خاکه کانی گەوهه ره

زیر و زیوه ره هه موی یه کسه ر

دهریان بهینه له ژیر ئەم خاکه

خه رجی که بو خۆت ئەو رزقه پاکه

ئێتر به سیه تی چاخان سازمه که

هه مانه ی درۆت لیره واز مه که

دیسانه وه قسه ی جادوبازه که رو به ئافره ته کورده که

داده ی ئازیزم نوری دوو چاوم

خوشکی خوشه ویست هیزی هه ناوم

مه گهر نازانى سه دان شيخ و پير

ئه وانيش هه مو ديو ئه كه ن يه خسير

هه مو خه ريكي ئه م جوړه كارهن

دايم له بيري ئه م كارو بارهن

وه ره ته سليم به تو كه م دل ره ق به

پاره مان ئه وى كه م كه لله شق به

ديسانه وه وه لامى ئافره ته كورده كه

كاكى جادوباز ئه تو بزانه

به و خوايه قه سه م كه بى مه كانه

ره ممال جادوباز با شيخ و پير بى

باله زاهير دا پيرى ده سگير بى

ریسوا و رو رہشی ہەر دوو دونیایه

خه جالەت باره هه تا هه تايه

به سیه کو تاکه دروو ده له سه

هه مانە ت جەم که چا خاندن به سه

دیسانہ وہ قسہ ی جادو بازہ کہ

ئە ی بی به زه یی ئا فره تی دل ره ق

نا حالی عه وام شی تی که لله شه ق

ئە بی ته سلیم بی به نوشته و جادو

دواین وه لامت بی ژه زو به زو

ئە گینا ئیستا به خودای بی که س

ئاگرت ئە دەم ئە تکه م به قه قنه س

زو به زو ئه تدهم به بای فه نادا

تو ز و گهر دیشته تدهم به بادا

دیسانه وه وه لامي ئافره ته کورده که

ئه ری جادو گهر جه رده ی که له کساز

کانی دروو فیل گه وجی جادو باز

خویری بی هونه ر شیتی په تیاره

که م چا خان بکه که ی ئه مه کاره

عه قل و مه نتیق و قورئان و حه دیس

تو مه حکوم ئه که ن شاگردی ئیبلیس

خه لکی بی سه واد هه ل مه خله تینه

پیشه و کار فیربه به سیه واز بینه

خَوْت باش ئه زانی لات بی گومانه

چی ئه لّی هه موی دروو چاخانه

خویشته ئه زانی هه مو ئه مانه

خیلافی دین و عه قل و ویجدانه

ههسته مهردانه بی دهردیسه‌ری

زو دهس هه لگره له جادوگه‌ری

کاری فرمائی بو خَوْت په‌یدا که

به‌سیه کهم خَوْت وگه‌لت ریسوا که

دواين قسه‌ی جادوبازه که رو به ئافره‌ته کورده که

شو‌خه زن مه‌ردی شاخ و کو‌ساران

سه‌رمایه‌ی کوردان ئاسکی نسا‌ران

پر شهرم و حه يا لاو چاکی شهرمين
 خاوه نی هه ست و باوهر و زانين
 له ئاموژگاريت زور منه ت بارم
 هه تا هه تايه سوپاسگوزارم
 ئيتر ره ممالي و جه فقاري ناکه م
 فيل و ته له که و مه ککاري ناکه م
 چاخان و دروو سه رقه له مانه
 ئيتر ته رک ئه که م مه رد و مه ردانه
 ته و به سه د ته و به له نوشته و جادو
 ته و به له گونا و دروي رابردو
 به لام چي بکه م به دهستي خواوه
 حه قي زور که سم هه يه به لاوه

درو به خهروار چاخان به ته‌غار

ته‌حويَلَم داوه هه‌زار به هه‌زار

توبه سه‌د توبه باری خودایه

ئیترو واکم هه‌تا هه‌تایه

خوا حافیز بی ئافره‌تی نازار

ماموستای به‌ریز ئاموزگاری کار

به راستی کوردی زانا و به دینی

روله‌ی قاره‌مان سه‌لاحه‌ددینی

ئافه‌رین له تو هه‌زار ئافه‌رین

لاو چاکی شیرین دلپاکی شه‌رمین

حالی کو‌تاکه ئهم ده‌نگ و باسه

ناحالی زوره بو خوت و اخاسه

چونکه حق له لای ناکهس به تاله

ههنگوین له ده‌میا ژاراوی و تاله

خودا حافیز و مال‌ئاوا «حالی»

یا خوا نه‌بینی کهس به به تالی

* * *

پاره

ئه‌ی خودای رۆژ و شه‌وی بی پاره کهس نایه‌وی
 ته‌نانه‌ت مه‌لای مزگه‌وت ناچی بۆلای به‌هه‌لکه‌وت
 بۆ ته‌سدیقی ئه‌م باسه باسی کامینه‌ خاسه
 دوینی به‌عه‌زمی دیدار چوم بۆلای مینه‌نه‌دار
 دیم شه‌ر و کارزاره هه‌رایه‌ گیر و داره
 مینه و ژن و مندالی له‌ موحتاجی و بی حالی
 گشتیان ئه‌یاندا له‌ یه‌ک به‌ مشت و بلته و کوته‌ک
 مینه ئه‌یدا له‌ خاته له‌ سه‌ر چیشتی ته‌ماته
 خاته ئه‌یدا له‌ مینه له‌ سه‌ر سیغه‌زه‌ مینه
 خوله‌ بله‌ی کرده‌ کیش له‌ سه‌ر نیسکینه و برویش
 زاراگلوله‌ی ناژیر له‌ سه‌ر یه‌ک تیکه‌ په‌نیر
 شیر و ریحانه‌ چه‌تون باش بو له‌ مالانه‌بون
 ئه‌نا مه‌حشه‌ر ئه‌خیزا ئه‌بو به‌ رۆ مه‌ل غه‌زا

ترسام خاته نيسڪينه	قه يچي کا گويچکهي مينه
ناچار مينه هينا دهر	چوين بو مالي شيخ سه فهر
حاجي شيخ زور پولدار بو	سه رمايه داري شار بو
ديمان ژن و مندالي	به ئارامي و خوشحالي
خه ريکي عه يش و نوشن	له شاديا سه ر خوشن
بي دهنگ و تير و توخن	پوشته و پهرداخ و شوخن
زور ئارام و سه ر حالن	وه کو فريشته ي مالن
حاجي شيخ ووتی مينه	مالي دونيا شيرينه
ئيمجار به دهم بهنده وه	ئهم شيعرانه ي خوينده وه
پاره روحی ره وانه	هيوای پير و جه وانه
پولا و ئاسن نه رم نه کا	دلي مردو گهرم نه کا
دور نزيک نه خاته وه	پير جه وان نه کاته وه
هه رچه نده چلکي ده سه	باشتر له قه وم و که سه
پول قازيول حاجاته	شيخه نه هلي نه جاته

سفره‌ی پر ئاشتی مالّه سفره‌ی خالی جه نجاله
 ده‌وله‌مهند بانه‌فام بی بانه‌زان و عه‌وام بی
 له لای خه‌لکی زور خاسه دروی به نرخی راسه
 بی پاره باری لاره چاکه‌یشی ناله باره
 قسه‌ی چه‌وت و به‌تاله هه‌نگوینی ده‌ستی تاله
 پاره فیدای ژه‌نگت بم فیدای ده‌نگ و ره‌نگت بم
 بی تو سه‌فه‌ر ناکری ماشین هه‌لم ناگری
 بی تو خه‌لکی نامناسی پیم ناده‌ن نان و ماسی
 بی تو چایی چی ریپال پیم نادا یه‌ک چایی تال
 چه‌تاه‌رگیش بی پاره زور تاله ژاری ماره
 پاره حاجی فیدات بی سه‌ری سه‌رگه‌ردی رات بی
 بی تو دلم ناسره‌وی خه‌و له چاوم ناکه‌وی
 بی تو ژن و مندالم ئه‌بنه‌ ئاژاوه‌ی مالم
 خیزانم دلی ئیشی به‌لامه‌و دانا نیشی

بـرام بـه و تـاقـه خـوايـه کـه بـی و یـنـه و تـه نـيـايـه
 هـه تـا دـونـيـا دـونـيـايـه بـازارـی پـارـه وایـه
 کـه وایـه کـوردی دـامـاو هـه ژارـه کـه ی لی قـه و مـاو
 زانـست و هـونـه ر فـیر بـه ئـازا بـه شـیر بـه تـیر بـه
 لـه سـایـه ی کـار و هـونـه ر بـبـه نـمـونـه ی بـه شـهـر
 ئـاسـن و بـهـرد و دـارت بـکـه خـزـمـه ت گـوزارـت
 بـاگـه لـه کـه ت رزگـار بـی بـه سـیـه تـا کـه ی هـه ژار بـی
 حـالی لای وایـه کـاکـه دـاهـاتـوی گـه ل زور چـاکـه
 ئـیـتر خـودا تـان لـه گـه ل دـور بـن لـه پـیاوی دـه غـه ل

* * *

شیربایی

شیربایی مه خُون شیربایی عاره

جه زای شیربایی دوو پشک و ماره

هه رکه س له دونیا شیربایی بخوا

شه رمسار ئه بی له قاپی خوا

رو رهش و ریسوای هه ردوو دونیایه

خه جاله ت باره هه تا هه تابه

ماموستا، سه یید، که دخودا ده رویش

سو فی، مام حاجی، جوتیار، زه حمه تکیش

شیربایی مه خُون گونا باریه

مایه ی روره شی و شه رمساریه

ئینسان فروشتن عه یبه حه رامه

کاری نه زان و خول و نه فامه

ٺهه ڪاره ڪاري پياوي بي دينه
 خراپه، عاره، زور ناشيرينه
 بو تام و مه زهي ٺهه دهنگ و باسه
 باسي نه رمين و ڪامينه خاسه
 نه رمين ڪچيڪي زور ٺاڀرو مهنڊبو
 پر شهرم و حهيا پاڪ و په سهند بو
 ڪامينه ي باوڪي زور نا حالي بو
 بي دين و نه فام مه غزي خالي بو
 برياري و ابو نه رمين بفروشي
 پاره ي شيربائي به زور بنوشي
 ههر حفته چهن جار له ديهاٽ و شار
 چهن ده سته پياوي ماقول و ناودار
 بو خاستگاري نه رميني نازار
 ٺهه چون بو مالي ڪامينه ي لاسار

مینه گویچکه لار ئه هاته وتار
 ئه یوت قه ومینه ی دلسوز و ناودار
 شیربایی نه رمین بی زیاد و کهم
 بهم قه راریه خاترتان بی جهم
 سی میلیون حازر چوار میلیون قه رزه
 لیره ی به رجه سته یش سه د دانه قه رزه
 دوو گو شواره و شهش کلکه وانه
 سی دهس لباسی شیک و شاهانه
 سه د کیلو برنج دوو قوچی شاخدار
 میوه و شیرینی به توون و خه روار
 چل کیلو چایی دوو سه د کیلو قه ند
 بینن بو خه رجی شادی و زه ماوه ند
 به لام و سیهت بی شه و چه ره ی پایز
 له بیرتان نه چی هه رگیزا و هه رگیز

خه لاتی خوّم و ژن و مندالم
 ئه بي زور باش بي هاوار به مالْم
 بازيكي ترم له بير نه ماوه
 به گياني دايكم بيرم خراوه
 ئه گهر شتي تر هاته وه فيكرم
 پيزه رازي بي خاترتان ئه گرم
 پيزه ي خيزانم توږه و په لیده
 نسيمه ي وتاري هل مين مه زیده
 سه ره نجام نه رمين بو ماوه ي چن سال
 هر بهم حاله وه مایه وه له مال
 داماوی ده ستي مينه و پيزه بو
 جه واني نما عومري به سهر چو
 ئيتر هيچ لاو و جه واني نه هات
 داوای نه رمين کا له شار يا ديّهات

سه‌ره‌نجام پیاوی فه‌رتوتی پولدار

چو بو لای پیزه و مینه‌ی تاوانبار

مامه‌له‌یان بو به بی ویردانی

نهرمین تا مردن بو به زیندانی

بو به هاوده‌می پیریکی لاسار

له رزوک و که‌چه‌ل گه‌وج و ده‌غه‌زار

بو به هاو ده‌می گه‌وجیکی نه‌فام

مرخن و پرخن چلکن و زه‌لام

بهرام ئازیزم هاو رازی ده‌ردم

شهریکی خه‌م و هه‌ناسه‌ی سه‌ردم

سه‌ره‌نجام نهرمین بو به قوربانی

بو به قوربانی جه‌هل و نه‌زانی

که وایه رۆله‌ی کوردی لی قه‌وماو

گه‌لی چه‌وساوه‌ی هه‌زار و داماو

بخوینه فیربه زانا به ژیر به
 خاوهنی میَشک و فرههنگ و بیر به
 تا وه کونه رمین سه رگه ردان نه بی
 نه سیری به ند و ناو زیندان نه بی
 قه ومینه تو خوا هه ی هاته هه ی هات
 شیربایی لابه ن له شار و دیهات
 با روله کاتان نه بن سه رگه ردان
 به وینه ی نه رمین نه که ونه زیندان
 ئیتر به دوعا مالتان ئاوا بی
 یا خوا مینه گژ گول و ریسوا بی
 یا خوا شیربایش باوی نه مینی
 با کچ شوبکا و کوریش ژن بی نی
 حالی کوتاکه ئهم دهنگ و باسه
 شیرابیی ناخوا هه رکه سی راسه

ژن به ژن

برام ژن به ژن کاری عه وامه

هه رکه سی بیکا گیژ و نه فامه

چوار دل پیکه وه چوَن دائه مه زری

هه ریه ک له به زمی هه ر کام له ته رزی

چوار دره خت چل لق هه ر لق چل شاخه

چلوَن یه ک ئه گرن له و شاخ و داخه

ئه میان ئه لی پیاز ئه ویان ئه لی سیر

سه ره نجام شه ره و بگیره های بگیر

ئه گهر دوانیان نازداری یه ک بن

وه ک له یلی و مه جنون دلداری یه ک بن

ئه وانسی تریان ئه که و نه گیانیان

لیان تیک ئه ده ن خو شی ژیانیان

ژن به ژن پریه له گهنده کاری

شه ل و شکسته دار و دیواری

هه زاران گهن و په نی تیدایه
 سه ره نجام شهر و شور و داوایه
 گه وره به بچوک جه وان به پیردان
 ته لاق به ته لاق خودکوشی و زیندان
 زوربه ی ئاکامی ژن به ژن دانه
 بوچی وائه کهن نه و نامه ردانه
 ژن به ژن کانی شهر و داوایه
 به دبه ختی ئه سلی بوک و زاوایه
 له وان به دبه خت تر تفلای ساوایه
 له دایکی ئه بری ژن به ژن وایه
 جار جارش یاسای ژن به ژن کردن
 جاش و مه جوشه و که رامهت بردن
 بو سه لماندنی ئه م قسه و باسه
 باس و سه رهاتی عه وده گیز خاسه

گۆی بۆ راگره ئامۆزگاریه
 سهه وقاته پـهـنده یادگاریه
 بهلی عهوده گـیـژ روژی هات بۆلام
 دواي مهرحه بایی و خیر خوازی و سهلام
 وتی هه ی هاوار خاکم به سه ر بی
 یا خوا مالـه کم ژیر و زه به ر بی
 خۆم و خـیـزانم لیـمان قه و ماوه
 حه یا و ئابـرومان هیچی نه ماوه
 مینای کچم دا به مینه گۆی له ق
 ئه ویش دای به من خاتونه دهم چه ق
 ژن به ژنمان کرد خوابمان گری
 چۆن ئه بی جهوان به پیر بدری
 ده ساله کارمان هاله هل وه لا
 تاوی ئهم مه لا تاوی ئه و مه لا

سّی جار به پاره دوو جاریش به جاش
 پینه مان کردوه وه ک پینه ی کلاش
 قوربان تو خوا ئامان سه د ئامان
 چاره مان چیه ده ستم به دامان
 باش باش ئه زانم کارم ناجوره
 به لام هاو مال و هاو دهردم زوره
 بو وینه مامه صالح و خوله
 قاله و مینه چهق که ریم و بله
 ئوانیش وه ک من خانه ویرانن
 زن به ژنیاں کرد زور سه رگه ردانن
 قاله خو ی خنکاند بله ئابروی چو
 مینه یش به دبه ختی دهستی مینا بو
 که ریمیش باشه گیانی به جاشه
 خوا بییری ئه م داش به داشه

زور که سی تریش وه ک ئیمه ی هه ژار
 ئابرویان نه ما له دیهات و شار
 یا خوا نه مینئ یاسای ژن به ژن
 مالی ویران بی وه ک ماله که ی من
 ئیمجاره هه ستام به دهم بهنده وه
 ئهم پارچه شیعرهم بویان خوینده وه
 وتم خه لکینه هه ی داد و بی داد
 ئابروی خه لکی بو ئه کهن بهر باد
 ماموستای مزگهوت مه لای سه ده فته ر
 سازمه کهن شه ر و فیتنه و در دیسه ر
 شه رافه تی ژن که رامه تی پیاو
 ژن به ژن ئه بیا بی حه دد و حه ساو
 منداله کانیا ن سه رگه ردان ئه بن
 ویل گه ردی چۆل و سه ر هه ردان ئه بن

شهري ناو مال و داواو وه سوه سه
 ناييلي بچنه حوچره و مه دره سه
 نه بن به لاتي سهر كوچه و مه يدان
 ئاخريان قه تله و ترياك و زيندان
 دهك خوا بييري ئهم داش به داشه
 قه بولي ناكاهه ركه سي باشه
 به و خوايه قه سهم كه هاوتاي نيه
 ريشه ي ئهم كاره بي فره نكيه
 حالي خير خوازي كوردی هه ژاره
 ئازاريان مه دهن باريان زور لاره
 يا خوا هيچ كه سي باري لار نه بي
 به دهستي ناكه س گرفتار نه بي

پیاوی دوو ژنه

کاکه بزانه پیاوی دوو ژنه

به دبه ختی دهستی نه فسی نه وسنه

تاوی گیرخواردوی دهستی فاته یه

تاوی زه لیلی مه کری خاته یه

فاته به شق و خاته به بلته

هه لی ئه پهرین هه روه کو قولته

فاته له پاشه و خاته له پیشه

سیرمه ی کلاشه فهرمو بیکشه

فاته ئه یکشی خاته بهری ئه دا

هه میشه ئه یدهن به دارو به ردا

تویی فوتباله شق بارانی ئه کهن

قه رزارو گه دا و مال ویرانی ئه کهن

هه رچی بانگ ئه کا له فاته و خاته

جه وابی نیه پیی ئه لین لاته

گهر جار و باريش جه واپيان داوه
 جوين و له عنه ت و قسه ي خراوه
 نان و په تيشيان فره ريپاله
 جاري ئه سوتى و جاريكيش كاله
 بو نان و دوى يانان و ماسى
 ئه ونه بانگ ئه كا سه ري ئه ماسى
 كور و كه نيشكى ئاغاي دوو بهره
 شهر و شورپانه زور دهرديسه ره
 ئه م ئه دا له ئه و ئه و ئه دا له ئه م
 تهق و پوقپانه كاتى نيوه شهو
 ئه ونه ئه زانى كوره كه ي خاته
 دهس ئه نيته بين كچه كه ي فاته
 له توله ي ئه ودا شيره ي فاتيله
 دهس ئه نيته ناق ميناي خاتيله

جار جارش فاته و خاته دوو به دوو

یه کتر ئه کیشن ئهم سو بو ئه و سو

شهر و لیدانه و قسه ی ناموسی

ناونیتکه ی روسی و جوینی مه جوسی

ئاغای دوو ژنه ییش له ترسی گیانا

خوی مه لاز ئه دا له دیواخانا

له ترسی شهقی فاتيله و خاتون

خوی دا ئه شاری نامه ردی چه تون

ئیمجار گوی بگره با باش بزانی

چونه ژیانی مال و خیزانی

خاوو خیزانی بی بهند و بارن

لات و چه قوکهش رودارو هارن

خویری و ده رس نه خوین ویلی خیابان

لاتی لاکولان شه و له بیابان

روڙي پاسگا و شهر و شڪايت
 روڙي دادگا و جورم و جينايت
 موعتادي مهی و گهرد و ترياکن
 له بايان نه چن پيس و ناپاکن
 برام نازيزم باش باش بزانه
 بهردی بنچينهی کو مهل خيرانه
 هوستان بي خاوو خيراني دوو بهر
 نه بيته مايهی سهختی و درديسه
 يا خوا هيچ که سي مال شيواو نه بي
 وهک خوله نهوسن لي قهوماو نه بي
 «حالي» کوتاکه هم قال و قيله
 پياوی دوو ژنه ديل و زهليله
 ههر نهوهی بهسه که خاته و فاته
 نه دهن به سهريا هيلکه و ته ماته

ترياک و کهله شیر

برای نازیم روح و گیانه کهم
 گوی بگره بو پهنه ده کیمانه کهم
 گهرده و ترياک و حه شیشی به دکار
 دوژمنی خه لکن هاوار سهده هاوار
 ئیعتیاد حیل و فیل و پیلانه
 پیلانی دوژمن فیلی شهیتانه
 له کوردستانا ئیعتیاد نه بو
 بیگانه هینای بیگانه ی بهد خو
 یا خوا هیچ کهسی قهت موعتاد نه بی
 دین و دونیامان با بهرباد نه بی
 روله ی کوردستان لی هاتوی نازاد
 تفکه له ترياک له عنهت له مهواد
 له عنهت له و که سه شیش مهواد ئه هینی
 ناموس و ئابرو له خه لک ئه سینی

تف له تریاک و گهردی نابه کار
 دوژمنی خه لکی بیچارهی هه ژار
 رۆلهی قاره مان ئازادهی دلپاک
 بافور بشکینه هه لده له تریاک
 له جیی بافور و ئه وزه هری ماره
 قه له و کاغز بکه به یاره
 کورده را په ره وه ک به بری کوستان
 پاکی که ره وه خاکی کوردستان
 پاکی که ره وه کوردستانی پاک
 له گهرد و حه شیش بافور و تریاک
 به نوری ئه قل و فره هه نگ و زانین
 کوردستان بکه به هه شتی به رین
 بنه وه له چه ک بو ئه و که سانه
 مه واد ئه هینن بو نیشتمانه
 با بلین رۆلهی سه لاهه دینی
 خواوه نی ئاوو خاک و زه مینی

بوچه سپاندنی قسه و وتارم
 گویم بو راگره برای نازارم
 نیمه جهوان بوین به هیز و تین بوین
 دایم خه ریکی دهرس و زانین بوین
 ئیواره هه تا کاتی نیوه شه و
 خه ریکی دهرس بوین لاما نه بو خه و
 نیمه شه و به ولا سه رمان نه ناوه
 به هیوای خه وتن پالمان نه داوه
 به ته مای خه وو ئیستراحت بوین
 ته مایهر خه وی خوش و راحت بوین
 کهله شیر ی بو ئه یقوقان وه ک قو
 وهخت و ناوهختی به لاوه نه بو
 پوپه یی سور و لار و شور ی بو
 دهنگیکی زیق و گه وره و قوری بو
 دایم نه یقوقان شه و تا به یانی
 وهخت و ناوهختی قهت نه ده زانی

خه‌وی شیرینی لیمان تی‌ک‌دا بو
 فورسه‌تی خویندن بومان نه‌ما‌بو
 ناچار که‌وتینه قسه‌و وتو ویژ
 لیک‌ولینه‌وه و ته‌دبیر و راویژ
 وتمان با بازی تریاک و دانه
 تیکه‌لاو بکه‌ین به‌حه‌کیمانه
 سه‌ره‌نجام که‌می تریاکمان هینا
 له‌گهل دانه‌دا باش له‌یه‌کمان‌دا
 دامانه‌ده‌رخوارد ئه‌و به‌سته‌زمانه
 موعتاد بو که‌وته قرخه‌ی دوولانه
 له‌وه‌و به‌ر ئه‌یوت قوقه‌له‌قوقان
 له‌نیوه شه‌ودا خه‌لکی ئه‌توقان
 به‌لام له‌پاشان دایم ئه‌میشان
 جار و بار ئه‌یوت شیشه‌له‌شیشان
 دوا‌ی ماوه‌یی شیشه‌یشی نه‌ما
 هه‌نگاوی ئه‌نا و ئه‌که‌وت به‌ده‌ما

چهن مانگی^۶ ماوه ئا بهم حاله وه
 بی^۶ دهنگ و داماو کهوته پاله وه
 سه رهنجام قرخه و میشه ی لی^۶ برا
 زهنگی رسوایی له عالهم زرا^۶
 مورداره وه بو به شهر مساری
 بوبه ریشخه ندی دیهاتی و شاری
 برام ئازیزم باش باش بزانه
 بهو تاقه خوایه که بی^۶ مه کانه
 ئه گهرچی موعتاد زور تاوانباره
 بی^۶ ههست و بیره، خام و بهدکاره
 بهلام کومه^۶ل و جامیعه ی بهدکار
 تاوانبارترن هاوار سه د هاوار
 ئه گهر جامیعه دوروس و راس بی^۶
 نه هاده کانی دلسوز و خاس بی^۶
 له جیی^۶ موعتاد و دزو ناپه سه ند
 په روه رده ئه کا زانا و هونه رمه ند

که وایه ئه بی هه مو راپه رین
 کۆمه ل دروس که ین دوزمن هه لدرین
 ئیتیر موعتاد و غه یرو نامینی
 هه مو که س ماف و حه قی ئه ستینی
 یا خوا هیچ که سی قه ت موعتاد نه بی
 با دین و ژینی که س بهر باد نه بی
 «حالی» کۆتاکه ئه م به ند و باوه
 عاله م ئه زانی موعتاد خراوه

ئارەق و سیگار

برای شیرینم روح و گیانه کهم

گۆی بگره بو په‌ند حه‌کیمانه کهم

ئارەق و سیگار بێ سود و که‌لکن

به گیانت قه‌سه‌م دوژمنی خه‌لکن

من باش ئەزانم تۆیش باش بزانه

زه‌ره‌ریان هه‌یه بو مال و گیانه

حه‌یفه ئارەق و قلیان و سیگار

ببن به‌هاو ده‌م پیاوی خه‌باتکار

حه‌یفه ئارەق و سیگاری به‌دخو

ببێ به‌هاوده‌م پیاوی لی‌هاتو

برای شیرینم، ئارامی گیانم

ژی‌ری لی‌هاتو روحی ره‌وانم

بازوبه‌نده‌که‌ی برینی بازوم

ته‌نیا ئومیدی روژی داهاتوم

بشکینه قلیان هه لده له سیگار
 لابه ئاره قی پیسی ناله بار
 له جیی ئاره ق و ژهنگی سیگار
 کتیب و دهفته ربکه به یارت
 ئاره ق و سیگار عالم ئه زانی
 خیری تیا نیه بو هیچ ئینسانی
 سهراپا دهر د و رهنج و زهره ره
 بو هه مو که سی هه ر دهر دیسه ر
 زیانی مالی و زهره ری گیانی
 هه موی تیدایه خویشت ئه زانی
 ئینسانی ئاقل گهر راست ئه وی
 هه رچی زهره ربی توخنی ناکه وی
 که وایه کاکه مه رد به مه ردانه
 لابه سیگار و ژهنگی قلیانه

هەلە له ئارەق سەرباری ژینه

زەرەری هەیه بو دنیا و دینه

زیانی هەیه بو مال و گیانه

تیک ئەدا عەقل و روح و رهوانه

و ههسهه شهیتان نه تخره تین

وازی لی بـینی وازت لی دینی

تی هەلە لابه ئەم گەن و پەنە

خۆت مه که به پەن وه ک خو له گەنە

بوچه سپاندنی پەند و راویژم

با باسی خو له و بـلهت بو بیژم

خوله چەندین سال سیگاری ئە کیشا

تاوی ئەقوزی، تاوی سەری ئیشا

مژی لی ئەدا و ئەیکیشا زو زو

ملی باریک کرد وه ک تالی دهزو

ديانى ره شه و کرد سميلي زه ردبو
 دهم و سميلي له خيگه نه چو
 گيرفانه کاني له پول خالي کرد
 مال و به دهن و روحى تيا برد
 سه ره نجام که و ته قرخه ي دوولانه
 ميشه ي لي برا نه و گويچکه پانه
 به فيرو دهرچو گياني شيريني
 خراب تيا چو يا خوا نه ييني
 نيكوتين کوشتي بو به قورباني
 به ناحق دهرچو روحى ره واني
 بله يش شه وو روژ ئاره قى نه نوشا
 بو خه رجي ويسكى زور تي نه کوشا
 وه کو سه وه ته زكى ره واوه
 نه يده تواني باش هه ستته پاوه

چوار گوش وەستا زکی لی زل بو
 ئیمانم نەچی له خیگە ئەچو
 روژی له روژان زوری خواریدەو
 مەس بو له مالا خوی داشاردەو
 ئەحوالی تیکچو له پاش و پیشا
 سەرەنجام وەکو شوتی تلشا
 بیچارە ی داماو له بەر نەزانی
 بە شەرمساری بو بە قوربانی
 برای شیرینم دۆس و یارەکم
 گۆی بگرە بو پەند گەوھەر بارەکم
 وەک خو لەو بلە خوت مەکە بە پەن
 مەبە بە رەفیق ھەرزە و ناپەسەن
 گۆی بدە بە پەند پیری دلسۆزت
 مەبە بە سەربار بو گەل و ھۆزت

بي با پيڪه وه دهسته و دوعا بين
 له قايي خوي ئاسمان و زه مين
 بلين ئهي خودا لاواني هه ژار
 نه كه ونه داوي ئارهق و سيگار
 پيريش ئارهق و سيگاري بي فەر
 نه يڪاته پيري عاقبته به شهر
 با له ده وراني پيري و فەرتوتي
 بوي سيگار نه يي له دهم و لوتي
 قيزي لي نه كهن زن و خيزاني
 با وه كو گول بي دوو ليوي جواني
 ئيتر به دوعا هيوام وه هايه
 سر كه ون باش بن هه تا هه تايه
 «حالي» گه وه هره ده سه دياريه كه ي
 قه بولي فەرمون ئاموژگاريه كه ي

بیوهی منالدار

بیوهی منالدار مه خوازه کاکه

قسم قه بول که بو خوت وا چاکه

سه ره نجام خووی و مناله کانی

ئه بنه دوژمنت با باش بزانی

خاس بی یا خراو بو تو خراون

هه رگیزا و هه رگیز بوت حالی ناون

بیوه زن ته گهر دارای منال بی

با زور جهوان و خاوهن که مال بی

هه ر کهس بیخوازی خه یالی خامه

یا زور نه وسنه یا زور نه فامه

ژنیش نابی ته ک پیاوی منالدار

بی بی به هاوسهر هاوار سهد هاوار

خاوو خيڙاني غه ڀروو دوو بهره
 بو هه موکهي هر ده رديسه ره
 بو رون بونه وي هم کار ساهه
 گوۍ بگرن بو باس که ريم وفاته
 فاته بيوه ژن فره جه وان بو
 وه ک مانگي چوارده و سهروي ره وان بو
 کور و کچيکي هارو هاجي بو
 زيان له گه ليان ناعيلاجي بو
 که ريم عاشقي بالاي فاته بو
 نه قل و شو عور و بيري له دهس چو
 نه ویش دوو کوري زور چه توني بو
 مهردم نازار و شهرور و بهدخو
 چاره نوس وابو که ريمه نازي
 فاته بيوه ژن نه بي بخوازي

داوای فاته‌ی کرد فاته‌ی پی‌درا
 دوا‌ی چهن روژی زه‌ماوه‌ن کرا
 چهن سال پی‌کوهه ژیان به‌خوشی
 لی‌بایی که‌یف و شادیان پوشی
 له پاش ماوه‌ییک منداله‌کانیان
 به‌ربونه‌گیان یه‌ک ئامان سه‌د ئامان
 بوبه‌شهر و شور هه‌راو له‌یه‌کدان
 یه‌کیان ئه‌کی‌شا مه‌یدان به‌مه‌یدان
 ئه‌و ئه‌یدا له‌ئهم ئهم ئه‌یدا له‌ئهو
 شهر و لیدان بو هه‌تا نیوه‌شه‌و
 سه‌ره‌نجام فاته‌و که‌ریمیش ئه‌مجار
 پایان کی‌شایه‌جه‌نگ و کارزار
 ئیمجار شه‌ربوه‌خاوو خیزانی
 شهر و هه‌را بو شه‌و تا به‌یانی

جاران به بي يهڪ گيانيان نه بو
 پاشان به بي شهر ڙيانيان نه بو
 دوو سالي ره بهق شهر و هه رابو
 ڪاريان له پاسگا و له دادگا بو
 سه ره نجام له يهڪ جيا بونه وه
 به ره و ڪو سڀيڪي تازه چونه وه
 خويان لي قهوما و منال قور به سهر
 ڪهوتنه گيڙاوي سهختي و دهرديسه ر
 جاران چواربون ئيستا بون به شهش
 له سايهي فاته و ڪهريمه بي بهش
 ڪهوتنه گيڙاوي خهم و وه سه وه سه
 بون به دوڙمني دهرس و مه دره سه
 بون به چه قو ڪهش ڪوچه و سهر شه قام
 دزو دهرس برو پياو ڪوڙ و نه قام

سه‌ره‌نجام چواریان تیرباران کرا
 گیان و ئابرویان به تالان برا
 ئه و دوانه که یشیان له به‌ندی‌خانه
 جی‌گای ریشخه‌ندی خزم و بی‌گانه
 برای ئازیزم دوس و یاره‌که‌م
 گوی بگره له په‌ند گه‌وه‌رباره‌که‌م
 بی‌باراپه‌رین زور ئازادانه
 کو‌مه‌ل دروس که‌ین مه‌رد و مه‌ردانه
 ته‌نگ و چه‌له‌مه‌ی ئابوری و قانون
 لابه‌ین له‌و لات به‌ بی‌چه‌ند و چون
 ئه‌مجار منالدار به‌ بی‌ترس و خه‌م
 زه‌ماوه‌ند ئه‌که‌ن خاترت بی‌جه‌م
 به‌لام تاکاتی کو‌مه‌ل بیماره
 باری ئابوری و فره‌ه‌نگی لاره

خاوو خیزانت مه که دووبه ره

خوت بپاریزه له م ده ردیسه ره

تا تویش ههروه کو که ریم و فاته

نه بی به ریشخه ند خه لکی ولاته

«حالی» کوتاکه شیعر و وتاره

به و خوایه که واپهروه ردگاره

چاره نوس چونه ئه بی ههروابی

کهس له چاره نوس نه جاتی نابی

پیاوی ته لاق خور

پیاوی ته لاق خور گيړو نه زانه

يا زور نه فامه يا بي ئيمان

پیاوی ناحالی و خول و ئابرو چو

ته لاق تور ته دا يه ک يه ک و دوو دوو

به شويني يه ک دا ته لاق بارانه

بو چی وائۀ کهن ئه و نامه ردانه

ژنيان بازيچه ي سهر زمانiane

بنيشته تالۀ ي ژير ديانiane

قه سہم به ته لاق کۀ ي کار ي پياوه

قه سہم خور عه قلی زور ناته واوه

ته لاق ناموسه شوخي پي ناکري

ئابروي خوت مہ به خودا هه ل ناگري

ئافرهت گه وهه ره جي قه در و ريزه
 دايكي ولاته باش بياريزه
 به ردي بنچينه ي نيشتمانه
 كوله كه ي مال و ديواخانه
 حه يفه بيكه يته بازيجه ي ده سته
 ته لاق خور گيجه بي هه سته په سته
 پياوي عاقل و زانا و با شه ريف
 ئافرهت ناكاته جيگاي گالته و گه ق
 به راستي هه ركه س كه ته لاق خوره
 له هوز و به رهي خو له دهم بوره
 بو چه سپاندني ئهم كار ساته
 گوي بگرن بو باس قاله ته ماته
 قاله له هوزي خو له دهم بوربو
 هه رزه و دهم به تال زور ته لاق خور بو

له وهرزی پاییز شه وی هات بولام
 پاش ته حوال پرسی و سوپاس و سه لام
 وتی ئوستادم ئامان سهد ئامان
 په نام هیڼاوه ده ستم به دامان
 قوربان تا ئیستا زیاتر له سهد جار
 ته لاقم که وتوه هاوار سهد هاوار
 چهن جاری تریش لال بی زمانم
 ماره به جاشم کردوه خیزانم
 جاریک له فه ته دوو جار له بله
 سی جاری تریش له مامه خوله
 که سیکی ترم له بیر نه ماوه
 چونکو حافیزه و بیرم خراوه
 کویراییم دابی دوینی ئیواره
 سیانی تریشم توردا دوو باره

هاوار به مالْم بهره و کوی بروم
 دیسان پینهی کهم وهک کلاشی دۆم
 ئاخ و داخ و دهر د خوژگانه مردم
 کولکه مه لا و جاش ئابرویان بردم
 هرچی پارهه بو بردیان به جاری
 ئابروشیان بردم به ردیان لی باری
 مال و ناموسیان تالان کرد سهر جهه
 شهرته ههزاریان لی قه لا چۆکهه
 برام ئازیزم ئهه جوړه کاره
 خیلافی عه قله زور ناله باره
 بایسی داخ و دهر د وحه سهرته
 جیگای ریشخهههه و تف و له عهههه
 ماموسای مزگهوت مه لای سهر دهفتهه
 تو خوا وامه کههه دهک خاکمان به سهر

بو نځای ته لاقټان بو چی داناوه
 مامه له ی ته لاق کی فتوای داوه
 ته لاق سی هه زار جاش به سی هه زار
 که ی ئه مه کاره هاوار سه د هاوار
 ئاخر که ی ته لاق به پول و پاره
 خوش ئه بیته وه که ی ئه مه کاره
 مه لاقه سه م بی به قه بری زاله
 خویشت ئه زانی کارت به تاله
 به گیانی قاله که په تیاریه
 ئه م کار و باره له به ریاریه
 خویشت ئه زانی کارت به تاله
 شه یتان به م کارت ته واو خوشحاله
 ئا بروی ژن مه به ن به ماره به جاش
 ژن ئا برومهنده باش تیفکرن باش

له لايهن دين و شهرعى خواوه

له جاش و مه جوش له عننه كراوه

له عننه له و كه سه يش به بونهى پاره

ئهبى به ده لال^{٧٧} ئهم كاروباره

حالى به سيه تى شهرع بنى قوله

ئاغا عاشقى دينار و پوله

به لى لهم دونيا وهر ئه گرى پاره

به لام له و دونيا زور شهرمساره

ئيترب به دوعا خوداتان له گهل

يا خوا دور بن له پياوى ده غهل

بهشی دووهم

شەم و پەروانە

ئازیز تۆ خوات پەنام ھینا بۆت

رەحمت بئی بە حال غولامە کە ی خۆت

دۆی شەو لە خەوما کە و تەمە پەژارەت

دوربا رەنجابوی لەم خەزمە تکارەت

دوربا لیم زیز بوی ھاوار بە مالم

تاسە حەر شیوا حال و ئەحوالم

تاسە حەر نەما ھیز و قەرارم

کولاوو زەخمی قەلبی بیمارم

کویراییم دابی بۆ خۆم و خەوم

بۆ شانسێ روژ و بۆ بەختی شەوم

کوا بو حال زانی ھاودەردی وە ک خۆم

بە پیچەوانە تەعبیری کا بۆم

کوا شیخی بە سری کوا ئیبن سیرین

کوانی شیخ حەسەن پیری دونیا و دین

تا ته عبیری کهن خهوی ناچورم
 به لکو ساریش بی زه خمی ناسورم
 باش وایه په نابیهم بو یارم
 به لکو ره خمی بی به حالی زارم
 خووی ته عبیری کا خهوی ناسازم
 با خووی بزانی راز و نیازم
 یا خوا ته عبیری گیان کیشانم بی
 نیشانهی حالی په ریشانم بی
 مال و سامانم نه زری خوا بی
 به لکو ته عبیری ئازیزیش وا بی
 ئاخر کهی ره سمه کهی باوه ئازیز
 شاله گه دایی دلی بی زیز
 «حالی» په روانه ی شه راره ی شه مه
 بیشی سوتینی هیشتا هر که مه

په یامی عاشقانه

دوی شه و دوباره دیکي دهر ونم
 هاته کول له ناو لاشه ی زه بونم
 دیم قاورمه ی دل نه برژا تاو تاو
 له ئاشپه زخانه ی دهر ونی سوتاو
 جه رگیشم له پال قاورمه که ی دل
 جو شا و خورو شا هاته که ف و کول
 هابو به قه قنه س چزلیکی جه سه م
 سوتا م و برژام به گیانت قه سه م
 هاوار سه د هاوار هابوم به که باب
 نه عزام له ت له ت بو وه ک کوته ی قه ساب
 کاتیکت زانی بلیسه ی دهر ون
 سوتان دی ساراو که ژ و کو و هامون

ئاتاهش فشانی قهلبم هاته سهر
 کاتیکت زانی دونیای گرتہ بهر
 ئاتہ شکہ دہی دل ھہ لگرسا به تین
 سوتاندی دہشت و سارا و سہرزہ مین
 دوکھلی ئاہ و ھہ ناسہم یہ کجار
 دونیای داپووشی و ھکو ھہ وری تار
 ئہ و ھہ و ھہ ورہ رھشہی گہ و ال گہ و الہ
 کھ یہ کیان گرتوہ لہ و کیو و یالہ
 بوقی دہرونی پر لہ ئیشمہ
 ھالووی جھسہی گہرم و ریشمہ
 ئہ و تھم و مژہ لہ و دہشت و دہرہ
 کھ دونیای داگیر کردوہ یہ کسہرہ
 دوکھلی ئاہ و ھہ ناسہی منہ
 لہ ھہ و ھہ و ھہ تار ی سہنہ

کوا بو دلسوزی په یام په سانی
 نه حوالی دهردی نیمه بزانی
 خه بهر با بو لای شای وه فاداران
 هه کیمی دهر د و زامی بیماران
 به لکو ره حمی بی ته شریف بهینی
 یا شیفا بدا یا گیان بسینی
 شیفا یا مردن بو من یه کسانه
 چون هه ده ف دیدار جانی جانانه
 «حالی» پی خوشه یاری دلپاکی
 له پاش خوی بیته سه رگل کوی خاکی

* * *

گیزاوی مهینه ت

ئازیز بروانه لاشه ی زه بونم

سهر بکیشه ناو کولبه ی دهرونم

سهر بکیشه ناو ئەم خه راباته

تا باش حالی بی له م کاره ساته

دلم وه کو گول له دار که نیاوه

ها به سهر گنج و مه وجی ده ریاوه

گیزاوی مهینه ت لئی ئەدا تاو تاو

تاوی ئەم گنجاو تاوی ئەو گنجاو

شه پۆلی خه فته دیسان دایه بهر

له ده ریای مهینه ت غه رقی کرد یه کسه ر

کاتیکت زانی نه ههنگی ماته م

قوتی دا له ناو ده ریاچه که ی خه م

هانا سه د هانا کو مه له وانی

که شتی نه جاتی حال زانی کوانی

بی بو نه جاتی قهلی ئاواره
 له گيجی ده ریای مهوجی په ژاره
 به خوا مه ر ئازیز بی بو نه جاتی
 به دهستی ئه وه هات نه هاتی
 ئه گینا ئه گه ر ته واوی عالهم
 بو نه جاتی ئه و یه کسه ر ببن جه م
 نه جاتی نابی به خودا قه سه م
 یار خه به رد ار که ن هاوار به جه سه م
 «حالی» دیاره خه یالت خامه
 هه ساره ی به خت لیل و ناکامه
 نه جات نابی چاره ت سیاه
 ئه بی هه روابی هه تا هه تاه

بالا خانہ ی دل

بالہ خانہ ی دل مہ نزلگای یارہ

کویراییم دابی یار نا دیارہ

کوا بو دلسوزی خہ بہر بینی بوم

تا پیشکەشی کہم روح و گیانی خوم

خہ یالم خامہ کہی ئہمہ کارہ

کہی گیان لایہ قی پیشکەشی یارہ

ئازیز بہ گیانی ئازیزت قہسہم

ئاگری دوریت بہر بوہ تہ جہسہم

سوتاندی قہلبی زار و زہبونم

ہاتہ کف و کول دیکی دہرونم

ئازیز بہ گیانت پەشیوہ حالم

سوتام و برژام ہاوار بہ مالم

کاتیکت زانی ہەر بہم حالوہ

بوم بہ گہردہ لول دہم شہ مالوہ

سہ حەرگای جومعہ بہ سوز و زاری

ئہ پاریموہ لہ درگای باری

ئەلیم یاخوا لە یل نەبینی زەرەر
 بە خیر بێتەووە لە سەیر و سەفەر
 گەردی ریگاکە‌ی سورمە‌ی چاومە
 دەرمانی جەسە‌ی داوەشاومە
 خاکی بەرپاکە‌ی شیفای ئیشمە
 دەرمانی زامی دلە‌ی ریشمە
 ئازیز بەلین بی لە بەر درگاکەت
 بە چاو جاروکەم گەردی بەر پاکەت
 ئیزنیشم نەدە‌ی هەر خزمەتکارم
 خزمەتکارە‌کە‌ی پار و پیرارم
 «حالی» کۆتاکە ئەم دەنگ و باسە
 کەم هەل بکیشە ئاە و هەناسە
 نە وەک شەرارە‌ی هەناسە‌ی بەتین
 ئاگر بەر داتە ئاسمان و زەمین

وفاداری

عه زيم گياني شیرينم سهرو مالْم به قوربانه
 حه ريمي بارگا که ی تو پنه ناگاهی غه ريبانه
 مه سيح ئاسای هه ناسه ی تو نه سيمي جانی جانانه
 گول و گولزاري روخسارت وه کو فیرده وسي عه دنانه
 له بيئي تویه موشک و عه تر و عه نهر وا فراوانه
 سه ر و مالْم فیدای غمزه و نيگاه و ره مزی چاوانه
 شه رابی زه مزه می ليوت شفای ئازار و دهردانه
 وه کو ئاوی حه ياته بوئه ويندار و موریدانه
 نه سيمي سوبحدهم روی کرده ناو گيسو و گريبانه
 وه کو حاجی ته وافی کرد جه مالی ماهی تابانه
 شه مال دیسانه وه گيسوت نه کاشانه له سه ر شانه
 هه مو عالْم په ريشانه له پای زولفی په ريشانه
 له حيجابی سه رت بوچی دووماری زولفه زيندانه
 مه عازه لاکه سی حه زکا به ئه م زيندان و به ندانه

له داوی زولفه تاتا کهت نه چیری دل هه راسانه
 نه سیر بون له م ته له و داوه عه زیرم سوک و ئاسانه
 له ته عقیداتی زولفی تو به لاغهمات و حهیرانه
 ته نافور قهت نیه و نابی له ناو ئهم گهشت و سهیرانه
 موته و وهل موخته سهر بو بو به یانی وهسفی شایانه
 به ئه ته وهل شهرحی بو بیئا مهلی رون و نمایانه
 کهمانی ئه بروانه په رتی کرد و تیری موژگانه
 له خالی دا له سینهی بی خه یالی خرم و بیگانه
 به هیزی زولفه قاری دوو ده می ئه بروی نگه بانه
 هه زاران کهس بریندار و شهید و قوچی قوربانه
 شکا ئه ژنوم له پای میحرابی دوو چاوی درهخشانه
 به سهر چوم رو به قیبله بو ته وافی زولفی پهخشانه
 به کافوری دهمت بیشوره لاشهم رهسمی چاکانه
 ئه گهرچی غوسلی پی ناوی شهیدی دهست و په یکانه

له مه ښځانه ي خه رابات هه يا هوي مه ست و رښدانه
 هه زاران عاشق و عابد له وې دا ديل و زښدانه
 هه زاران شيخ و سوفی قبیله بوسی خاکی پیتانه
 وه فادار و فیداکار و غولام و حه لقه گویتانه
 منیش و پیری ده سگرم به ده ستوری حه کیمانه
 کراینه باده چی مه ښځانه و مه سئولی په یمانه
 فیداکار و وه فادارین له پای ئه م عه هد و په یمانه
 به لا گهر دانی بالا کت شه هیده ئه هلی ئیمانه
 بلې حالی وه سییه ت بی له بو دلسوز و یارانه
 له سهر کیلی مه زاری تو بنوسن ئه م شو عارانه
 له پیناوی ئه وینا هر که سی بمری به مه ردانه
 حیسابی ئه و له مه حشه ردا له گهل جه معی شه هیدانه
 مه لین «حالی» به ته نیایی خه ریکی شاعر و په خشانه
 هه زاران بولبولی عاشق غه زهل خان و په ریشانه

به‌هار

یاران موژده بی ديسان به‌هاره
 کاتی چیمه‌ن و گول و گولزاره
 وه‌ختی زه‌مزه‌می دهشت و نسا‌ره
 فه‌سلی هه‌یاهوی شاخ و کو‌ساره
 بوکی رازاوه‌ی به‌هاری تازه
 به زهرده خه‌نه خه‌ریکی نازه
 سارا و سه‌رزه‌مین بو دیداری یار
 خ‌ویان ده‌ق ئه‌ده‌ن روژی هه‌زارجار
 شه‌ونمی گونای لاله‌ی لانزار
 نه‌خشان‌دی وینه و دیمه‌نی به‌هار
 گولاله‌^{vv} سوره‌ی نازک نازه‌نین
 که‌وته خه‌مزه و ناز سه‌ما و پیکه‌نین
 هه‌لاله‌^{vv} برمه و به‌ره‌زاونه‌^v سرین
 زولف و په‌رچه‌میان په‌خشان کرد چین چین

وه نه و شه و شه و بوه ه ل ا مه و گولنار
 له باغي له ي لا كه و تنه له نجه و لار
 قومري به سوز و چه ه چه ه ه ي شيرين
 خونچه ي نه و ره سي خسته پيکه نين
 چنور په رچه مي کردوه په ريشان
 ياسه مه ن زولفي خسته وه ته سه رشان
 گولي زهر د و سور ده س له مل يه ک بون
 هزار ماشه ل لا له کاري گهر دون
 شور ه بي و چنار شه مشاد و له ولاو
 هه لپه رکيانه له گو ي چوم و ئاو
 زولف و کاکوليان له يه ک ئالاوه
 تالکيان کرژه و تالکيان خاوه
 مه سيحائاساي هه ناسه ي سه حر
 زيندوي کرده وه مردو وه ک مه حشر
 سازي شه مال و موسيقاي زريان
 هه وري به هاري کرده ته گريان

سازی شه‌مال و موسیقای زیریان
 هه‌وری به‌هاری کردوه‌ته گریان
 سه‌متوری جوگه و عودی شه‌تاوان
 بولبولی شیت کرد له روخی ئاوان
 سروهی نه‌سیم و له‌ره‌ی گه‌لای دار
 لاره‌ی شوّره‌ بی و هه‌له‌په‌رکیی چنار
 جیهانی کرده به‌هه‌شتی به‌رین
 فیرده‌وس ئاسا بو سارا و سهر زه‌مین
 هاژه‌ی قه‌لبه‌زه و خرینگی باران
 به‌تالانیان دا عه‌قلی دل‌داران
 دوباره‌گول و بولبول وه‌ک جاران
 به‌یه‌ک گه‌یشتن له ناو گولزاران
 ئه‌فسونی گول و سیحری گولاله
 بولبولی خسته‌گریان و ناله
 ئه‌مجاره بولبول به‌وه‌فاداری
 راوه‌ستا له پای عیشق و دل‌داری

به سَوَوز و ناله و گريان و زاری
 بوبه عه و دالی گولزاری یاری
 هه رگیز ناشکینی عه هد و په یمانی
 پیشکesh به له یله روح و ئیمانی
 هه زار ئافه رین له م دلداریه
 له م ئه مه کداری و وه فاداریه
 به لی هه تا کو دونیا دونیا یه
 به هار مه لبه ندی عه هد و وه فایه
 «حالی» به هاران زور پریشانه
 غه ریب و دلته نگ دور له یارانه
 بو یه خه ریکی راز و نیازه
 عاشقی شیعر و ساز و ئاوازه

دونیای بی وهفا

دونیای بی وهفا چه رخی جادوگر

هه وارگهی خهفت جیگای دهر دیسه ر

چه رخی ژهنگاوی فهرتوتی زور پیر

به ندیخانه کهی سهراپا ته قسیر

کاروان سهرای کوّن مالی دهر د و ئیش

جیگای په ژاره ی شه هه نشاو دهر ویش

چه رخی جادوگر کوّنی حیه باز

قاپی به دبه ختیت بوکی نه کرد واز

تاج و ته ختی کیّت سه رنگون نه کرد

رهنجی کیّت به رهنج بیستون نه کرد

زیندانی خهم و دهر د و به دبه ختی

مالی مهینه ت و په ژاره و سه ختی

چه رخی چه پ گهردی بی به قای نامهر د

کیّت نه کرد رهنگ زهر د به هه ناسهی سهر د

کۆنی کۆنه سال بى سود و مایه
 دیواری روخاوبى ئەسل و پایه
 بو عههد و وهفا و پهیمانت نیه
 بو شهرت و قهول و ئیمانت نیه
 ههردهم به بهزمى سور ئەخوى به تاو
 هه ساتى نهزمى ئەخیه بهرچاو
 ساتى سابت نیت له سهركردارت
 ههردهم جوریکه شیوهى رهفارت
 ههروژى كهسى ئەكهى سهركهردان
 ئەیهخهیه ریزی ههناسه سهردان
 سینهمای سهیيار بى رهویه و رهوشت
 بى روكن و پایه بهد خوى بهد سرشت
 بوچی ههروژى شكلى ئەنۆینی
 ههرداوى نهقشه و رهنگى ئەهژینی

مه یگیری بادهی جورعهی بهد بهختی
 ساقی شهرابی په ژاره و سهختی
 کوونی کوونه سال دهس بری شه ییاد
 رهنجی کیت نه کرد به رهنجی فره هاد
 له کوویه تاج و تهختی ئه میران
 شازاده و سهرخیل میر و وه زیران
 کوانی ده بده بهی سه رعیلی جاران
 کو شک و هه وارگه و مه لبه ندی یاران
 له کوویه غه مزه ی سیمین عوزاران
 له کوویه نه غمه ی یار و دلداران
 له کوویه عیشق و سه فای قه دیمان
 ئاده ی کیت نه کرد شادی په شیمان
 شهرته تا ئه روم له کاروان سهرات
 باورم نه بئی به عهده و وه فات

شهرته تا روحم له لام میهمانه
 ته سدیقى نه کم شهرت و په یمانہ
 شهرته تائۀ روا روحی ره وانم
 قه ول و په یمانته به هیچ بز انم
 وه ختیکیش مردم برای هاوده مردم
 شهریکی خهم و هه ناسه ی سهر دم
 به خوین بنوسن کیلی مه زارم
 بیکهن به مەرهم لاشه ی بیمارم
 بنوسن دونیا جیگای جه فایه
 بی عه هد و په یمان زور بی وه فایه
 «حالی» به سیه تی کو تاکه وتار
 له دهنګ و باسی چه رخی نا هه موار
 چون ساکنانی ئهم چه رخنه کونه
 ئه زانن شیوه ی ره فتاری چونه

ناوی مانگه کان به زمانی کوردی

کوردی پِیشینیان وایان داناوه

سه ره تای به هار نه ورۆزی ناوه

خاکه لیوه یه یادگاریه

جه ژنی پِرشکۆی کورده واریه

گولانیش دووههم مانگی به هاره

کاتی چیمه ن و گول و گولزاره

گولان به خه مزه و ناز و له نجه و لار

هه لپه رکۆ ئه که ن له خوشی به هار

به سیههم مانگی ئه لێن جوژهردان

جو له ته پۆلکه و نزار و ههردان

کاکۆلی زهردی را ئه شه کینی

دلداران له خه و را ئه په رینی

پوشپه رِ يه كه مين مانگي هاوينه
 گيا وشك ئه بي و گهر ما به تينه
 عاره ق له گوناي نازوك نازاران
 ئه باري وه كو دولوپه ي باران
 گه لاويژ دووه هم مانگي تاوسانه
 مانگي به ره هم و ميوه ره سانه
 گه لاويژ هه لدی له سهر كو ساران
 كي به ركي ئه كا له گهل نازداران
 سيهم مانگيشي كه خه رمانانه
 كاتي خه رمانه و خه له هه رزانه
 ده سته ي نازداران به شنه ي شه مال
 خه رمان شهن ئه كه ن له پای خه ت و خال
 هه وه لی پایيز پي ئه لين ره زبه ر
 ره زتاجي زيرين دائه ني له سهر

گه لای زهرد ئه بی باره و بار ئه کا
 به زریوهی زه لان له نجه و لار ئه کا
 مانگی دووهه می گه لا ریزانه
 گه لا زهرد ئه بی و کاتی خه زانه
 کاتی کوچه ل کوچه پایزه ههواره
 خیلی نازداران سه ره به ره و خواره
 سییه م مانگیشی سه رماوه زانه
 سه رما و سه خله ته و سه هول به ندانه
 ئیتر چول ئه بی هه وارگهی یاران
 بی ناز ئه که وی شاخ و کو ساران
 به فرانبار هه وه ل مانگی زو سانه
 کاتی بارینی به فرو بو رانه
 لاسامه و به فرو ته رزه ئه خوروشی
 هه وارگهی خیلی له یلا ئه پوشی

به دووهه م مانگی ئه لڻ ری به ندان
 ریگائ به سڙی وه ک به ند و زیندان
 به لام هه رکه سی یاری میوانه
 ری به ندانی ئه و مانگی گولانه
 سیهه م مانگی شی ره شه مه ی ناوه
 مزگینی شادی بو مان هی ناوه
 ئه لی رومه تی ته پولکه و نسا ر
 خال خال نه خشاوه وه کو گونای یار
 «حالی» پیر بوه کاتی خه زانه
 به هاریش بو ئه و گه لا ری زانه

* * *

به ناوی خودای گه‌وره

ته‌لقینی کوردی، عه‌ره‌بی

باسم ربِّنا ربِّ الموجودات سلامی علی فخرِ الكائنات
و علی الآل و الصَّحْبِ الْکَرَامِ علیهم صلاةٌ، علیهم سلامٌ

به ناوی خودای بونه‌وه‌ر یه‌کسه‌ر

سه‌لامیش له سه‌ر سه‌رداری به‌شه‌ر

هه‌م له سه‌ر ئال و ئه‌سحابی دیندار

یارانی دلسۆز ره‌سولی نازدار

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَاحِدِ الْاَحَدُ خَالِقُ الْوَجُوْدُ اللّٰهُ الصَّمَدُ
و مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ الْاَمِيْنِ خَيْرُ خَلْقِ اللّٰهِ خَتَمُ الْمَرْسَلِيْنَ

باوه‌رم هه‌یه به خودای هه‌ستی

به دی هینه‌ری بولندی و په‌ستی

وه موحه‌مه‌دیش پیغه‌مبه‌رمانه

ره‌سولی به‌رحه‌ق جنن و ئینسانه

آمناَ حَقًّا با لَأَنْبِيَاءِ و بَكْتَبِ رَبِّ السَّمَاءِ
 كَذَا آمَنْتَ بِمَلَكِهِ ملك الأرض و فَلَكَه

ئيمانم هه يه به پيغه مبه ران

هه مويان حه قن نوينه ري خودان

ئيمانم هه يه به فريشته كانى

فريشته كانى ئه رز و ئاسمانى

هه مويان راسن بى عه بين پاكن

خراپيان نيه هه مويان چاكن

آمناَ صَدَقًا بِقَضَائِهِ و قَدَرَهُ و اَسْمَاءِهِ

و بَخِيرَهُ و بَشَرَّهُ و بَسُوئِهِ و بَبَرَّهُ

ئيمانم هه يه به قهزا و قهدهر

به خير و به شهر به سود و زهره ر

بەلام ئیختیار بە دەستی خەلکە

گونابی سۆدە چاکە بە کەلکە

خوایا لامان دە لە نافەرمانی

ئیمە هەزارین خۆت باش ئەزانی

يا عبدَ اللَّهِ أَنْتَ الْمَيِّتُ أَلْقَنُكَ لَكَ الرَّحْمَةُ

يا اِمَّةَ اللَّهِ أَنْتَ الْمَيِّتُ أَلْقَنُكَ لَكَ الرَّحْمَةُ

يرحمك الله ربُّ العالمين أَلْقَنُكَ الْحَقَّ وَالْيَقِينَ

ئەى بەندهى خودا ئەوا تو مردى

تەلقینت ئەکەم بە زمانى کوردی

يا خوا ره حمه تی پهروه ردگارت

بباریته سەر گۆل کۆی نازارت

خرجت من الدّنيا الدّنيّة وصلت الى دار العليّة

خرجت من الدّار الغرور وصلت الى دار السّرور

دهرچووی له مالی پهستی بی وهفا

چوټه ناو مالی بهرزی با سهفا

دهرچووی له مالی گومراهی و غورور

چوټه ناو مالی خوشبهختی و سورور

خرجت من الدار المحنة وصلت الى دار الرحمة

خرجت من الدار المشغلة وصلت الى دار المعدلة

دهرچووی له مالی پر له زهحمهتت

رویشتی بهرهو مالی رهحمهتت

دهرچووی له مالی ئاژاوه و خهفت

چوټه ناو مالی پر ناز و نیعمهت

وه بیر بینهوه عهد و پهیمانت

بیر و باوهرو دین و ئیمانت

بَلِّیْ ئه شهه د و خودام الله یه

پیغه مبه ریشم رسول الله یه

بَلِّیْ په یمان و به لَینم وایه

په شیمان نابم هه تا هه تاه

هذا آخر مأوی دنیاك كما آخر مثنوی عقباك

هذا برزخٌ إلى القيامةِ إِمَّا السَّعَادَةُ أَوِ النَّدَامَةُ

قه بر مه نزلگای هه ی هات هه ی هاته

یه که مین جیگای هات و نه هاته

قه بر به رزه خه هه تا قیامه ت

یا سه عاده ته یا خونه دامه ت

هه تا قیامه ت به رزه خ جیمانه

ته نیا کرده وه هاو ری ریمانه

روڙي قيامت هه له ستينه وه

ئه بي هه مومان زيندو بينه وه

دادگايه بي زياد و کم

يا بهره و بههشت يا بوجهه نهم

يوم يفرّ المرأ من أخيه و من بنيّه و صاحبته

يفرّ من الأم و أبيه يا ثبور يا ويل لندامتّه

قيامت سهخته نه فسي نه فسيه

هاوار بوکهي توشه ي پي نيه

دايک له روله ي ساواي ناپرسی

هاوار به مال چنده ئه ترسي

ئينسان رائه کاله دايک و بابي

له ترسي گيان و سهختي عه زابي

دايک و باب ئه ولاد به جي ئه هيلن

له ترسي گيانا حهيران و ويلن

هیچ کهس ناپرسی له کهس و کاری
 له براو خوشک و دلسۆز و یاری
 خوا یا ره حمت بی له و روژه سه خته
 ره حمی تو نه بی عالهم به ده خته
 ده با داباری ره حمی کردگار
 وه کو ره هیلله ی بارانی به هار

* * *

نکیر و منکر یاتیانک یسئلانک عن ایمانک
 یسئلانک عن آمالک و عن دینک و اعمالک
 نه کیر و مونکه ر ئیستا دین بولات
 نوینه ری خودان بو هات و نه هات
 نه پرسن کییه پهروه ردگارت
 بیر و باوه و کرده وه و کارت

قُلْ هُوَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ وَ مُحَمَّدٌ خَيْرُ الْمُرْسَلِينَ

قُلِ الْإِسْلَامُ دِينُنَا الْمَتِينُ قُلِ الْقُرْآنُ إِمَامُ الْمَبِينِ

بَلَىٰ خُوداى مَن ناوى اَللّهُ يَه

ره هبه ر موحه ممه د رسول الله يه

بَلَىٰ ئايين و دينم ئيسلامه

قورئان پيشه وا خه تمى كه لامه

قُلِ الْكُعْبَةُ هِيَ قِبْلَتُنَا مِلَّةُ الْحَنِيفِ هِيَ مِلَّتُنَا

قُلِ الْمُؤْمِنُونَ هُمْ إِخْوَتُنَا وَ الْمُؤْمِنَاتُ أَخَوَاتُنَا

بَلَىٰ قَيْبيله مان كعبه اَللّهُ يَه

قَيْبيله ي هه نيفه جيگاي هيوايه

بَلَىٰ پياوان و ٽناني ديندار

برا و خوشكم بون بى رهنج و نازار

أَلْقَبْرُ حَقٌّ وَ الْحَشْرُ حَقٌّ وَ الْبَعْثُ حَقٌّ وَ النَّشْرُ حَقٌّ
إِنَّ الصِّرَاطَ حَقٌّ يَقِينٌ إِنَّ الْمِيزَانَ صِدْقٌ مُبِينٌ

قەبر بەرحەقە حەشر بەرحەقە

زیندو بونەووە و نەشر بەرحەقە

سیرات و میزان بەرحەقن راسن

بۆ عەدل و ئینساف پایە و ئەساسن

إِنَّ الْحِسَابَ حَقٌّ حَقِيقٌ إِنَّ الْكِتَابَ صِدْقٌ طَلِيقٌ
إِنَّ جَنَّةَ النَّعِيمِ حَقٌّ وَ إِنَّ نَارَ الْحَمِيمِ حَقٌّ

بە راستی حەقن حیساب و کیتاب

هەم بۆ ئیماندار هەم ئەهلی عەزاب

راسە بەهەشت و ناز و نێعمەتی

راسە دۆزەخ و رەنج زەحمەتی

ڪُلُّ اِنْسَانٍ مَا يَغْمَلُ يَرَى
 فَيُحَاسِبُ كُلُّ مَا جَرَى
 ئينسان ئه پيئي ڪرده وه و ڪاري
 ڪرداري چاڪي يا ناله باري
 هه رچي ڪراوه حيساب ئه ڪري
 زالم به توندي عذاب ئه دري
 هيچ ڪه س به ناحق نادري عذاب
 مسقاله زهره ڏيٽه روي حساب
 ڪه سيش به پارتي به هه شت ناسيني
 ته نيا پاداشي چاڪهي ئه پيئي
 مسقاله زهره خراپه و چاڪه
 حيساب ئه ڪري خودا بي باڪه
 ئايه تي فمن يعمل بخوينه
 مسقاله زهره و بير بهينه
 با باش بزاني عدا له ت راسه
 دوو گومان نه بي لهم دهنگ و باسه

وه‌سوه‌سه‌ی شه‌یتان دلت ره‌ش نه‌کا
 با له ره‌حمی خوا تو بی به‌ش نه‌کا
 خواگیان له ره‌حمت بی به‌شمان مه‌که
 له سارای مه‌حشر رو ره‌شمان مه‌که
 ئه‌ی به‌نده‌ی خودای ته‌نیای تا‌قانه
 تو دل‌نیابه و باش باش بزانه
 ره‌حمه‌تی خودا زور فراوانه
 وه‌کو ره‌هیلله‌ی تاوی بارانه
 قه‌ت ته‌واو نابیی چون بی پایانه
 لائه‌با هه‌رچی گونا و تاوانه
 به‌راستی خه‌لکی چه‌وساوه‌ی هه‌ژار
 عه‌زاب نادری نایینی ئازار
 هه‌ر تنیا زالم عه‌زاب ئه‌دری
 له قیامه‌تا زولم نا‌کری
 که‌وايه ئه‌تویش ئه‌ی به‌نده‌ی دلپاک
 له دادگای حق بی‌باک به‌بی‌باک

بلیّ خودایا ئیمه هه ژار بوین
 داماو ی دهستی ناموی زۆردار بوین
 دونیامان وه کو کونجی زیندان بو
 داماو بوین مافی ژیانمان نه بو
 که وایه نابیی عه زاب بدرین
 نابیی له قاپیت بی بهش بکرین
 نه ولا جه هه ننه م ئه م لایش هه روایی
 مه زلوم کوشتنه نابیی وه هابی
 یاسای عه دالهت بی گومان وایه
 مه زلوم ناسوتی هه تا هه تایه
 عه زاب هه ر ته نیا بو زالمانه
 ئه گه ر نه و به یش بی نه و به ی ئه وانه
 خوشک و براکانم دلسۆزه کانم
 ئارامی گیانم روحی ره وانم
 ئه م دنیا هیچه ئاخیمان مه رگه
 هه موی وشک ئه بی ئه م دار و به رگه

بێجگە لە خودا هیچ کەس نامینێ
 خودا حەقی کەس قەت نەفەوتینێ
 کەوا یە وەرن با هەمو چاک بین
 لە گەڵ یە کتر دلسۆز و پاک بین
 تا لە قیامەت خە جالەت نە بین
 بێ بەش لە رەحم و عەدالەت نە بین
 خودایا حەلقە ی ئاستانەت ئە گرین
 دەس هەل ناگرین تا کاتی ئە مرین
 خویا ببەخشە زیندوو مردومان
 گونا و تاوانی رووی رابردومان
 ئامین خواگیان قەبول بێ لە لات
 بلین فاتحە مع الصلوات

* * *

پارانه‌وه

ئەى خواى گەورە بىي وینە و تەنیا
 بەخشەندەى گونای ئیمەى روسیا
 دەخیل سەد دەخیل بەروى سیاو
 هانا و پەنامان بو تو هیئاو
 هەر درگای تو یە جیگای هانامان
 هەر قاپی تو یە ریگای پەنامان
 بیکە بە خاتر گەورەى زات
 بە بى وینەى زات و سیفات
 خوش بە لە گونای ئیمەى گونابار
 رەحمى خیرت بى بو ئیمەى هەزار
 بە شەرەفەتى رەسولى نازار
 سەردارى عالەم شای بوراق سەوار

بی ئیمان نه بین کاتی گیان کیّشان

له قهبری تهنگا نه بین په ریشان

به زاری نوح و عیشقی ئیبراهیم

به عیسای دلسوز به موسای که لیم

له قهبری تهنگا روسیا نه بین

نه بین به پهیره و شهیتانی له عین

بیکه به خاتر عهرشی بهرینت

به فریشته کانی پاک و شیرینت

کاتی مه حکمه می نه کیر و مونکه ر

که رولال نه بین ده ک خاکمان به سر

به فریشته کانی عهرشی ره حمانت

به سوّزو ناله ی ئه هلی ئیمان

له غوربه تخانه ی قهبری ناهه موار

نائومید نه بین هاوار سه د هاوار

به ناله و سَوَزی ئه هلی مه یخانته

به یاهو یاهوی قاپی و ئاستانه ت

که رولال نه بین له قهبری ته نگا

سهر و سوره تمان نه دا به سه نگا

به ئاه و ناله ی شه و بیدارانت

به قاورمهی دل دوس و یارانته

له سارای مه حشر نه بین چاو له بهر

ناتومید نه بین له ئاوی که وسهر

به قرچه و کزه ی جهرگی خاسانت

به لافاوی چاو خواناسانت

له سارای مه حشر نه بین سه رگه ردان

نه بین به هاو ریز هه ناسه سه ردان

به راستی و پاکی پیغه مبه رانت

به سَوَزو زاری ئه ویندارانت

له سارای مه‌حشر نه‌بین خه‌جاله‌ت
 روسیا نه‌بین روژی قیامه‌ت
 به‌چوار یاری پاک‌گه‌وره و موخته‌به‌ر
 بوبه‌کرو عومه‌ر عوسمان و حه‌یده‌ر
 ره‌حمت بی‌ره‌حمت له‌حیساب نایه
 پایانی نیه‌هه‌تا هه‌تایه
 به‌نالهی حه‌سه‌ن له‌ئیشی جگه‌ر
 به‌خوینی گول‌ره‌نگ حوسه‌ینی سه‌روه‌ر
 ره‌حمت بی‌ره‌حمت ده‌ریای بی‌په‌یه
 بو‌هه‌موکه‌سی بو‌هه‌و هه‌ر هه‌یه
 به‌ئال و به‌یت و یارانی دیندار
 هاو‌رازه‌کانی ره‌سولی نازدار
 بارانی ره‌حمت وه‌ک هه‌وری به‌هار
 رامالی گونای ئیمه‌ی گونا‌بار

به تايعين و نه ولياي نه خيار

به غه ريواني ته بعیدی و هه ژار

ره حمت بي به حال ئيمه ي بيچاره

داماوی دهستی نه فسی نه مماره

به نه زمی شیرين ئايه ي قورئانت

به کتيبه کاني پيغه مبه رانت

ره حمی خیرت بي ئامان سه د ئه مان

که ريمي کار ساز دهستم به دامان

به نه هلی شهرع و وه رع و حه قيقهت

نه هلی حه دیس و ريگای ته ريقهت

ره حمت بي ئيمه بي ده سه لاتين

چاوه ریی ره حمی قاپی و درگاتين

«حالی» نه لقه که ی ئاستانهت نه گری

دهس به ردار نيه تا وه ختی نه مری

شهرتی کردوه تا ئاخر نه‌فه‌س

ئه‌لقه‌ی ئاستانه‌ت به‌رنادا له‌ ده‌س

سه‌لات و سه‌لام بی‌ حه‌دد و ژمار

وه‌کوره‌ هیله‌ی بارانی به‌هار

بباریته‌ سه‌ر ره‌سولی نازدار

ئال و ئه‌سحابی دلسۆز و دیندار

ئامین خودایا قه‌بول بی‌ له‌ لات

بلّین فاتحه‌ مع الصّلوات

عه‌لی سه‌عاده‌تی (حأ)

موعه لليم

ټه‌ی موعه لليم وارسى بهرحه ققى زانين و هونه‌ر

ټه‌ی چرای روناكى عالم پيشه‌واى نه‌وعى به‌شهر

ټه‌ی موعه لليم ره‌هنه‌ماى دلسوزى ټاين و ټه‌وين

ټافه‌رين ټه‌ی نورى هه‌ستى ټيفتخارى دين و ژين

ټه‌ی موعه لليم ناخوداى كه‌شتى له‌گي‌جاوى خه‌تر

شه‌معى ريگاي راستى ټه‌ی گه‌وه‌رى سهر تاجى سهر

ټوى وه‌فادار ټوى فيداكار ټوى ټه‌ويندارى يه‌قين

ټافه‌رين سه‌د ټافه‌رين ټه‌ی ره‌وره‌وه‌ى چهرخى زه‌مين

گه‌ج له‌ده‌ستا ديته ته‌سبيحات و خه‌نده و پي‌كه‌نين

بانگ ټه‌دا هاوار ټه‌كا زانين هه‌زاران ټافه‌رين

روى سپى ته‌خته سيا مه‌شغولى زيكره و مه‌رحه‌با

ته‌خته پاك كون شه‌رمساره ده‌ست و خه‌تت لاربيا

چى بلیم^۷ تاریفی تو زوره ته‌واو نابى سەنات
 پای قەلەم کو تايە ریگا دوره قەت ناگاتە لات
 نه‌ی هەمو پینوسی تو بى و ئاوی دەریا جەو هەرە
 کاغەز و پەرتوکی دنیا گشتی لات بى یە کسەرە
 جنن و ئینسان و فریشتە ببە یار و یاوەرە
 بو سەناو مەدحی موعه‌للیم هەر کەمە ئەم دەفتەرە
 حالى لەم مەیدانە هەرچی دەم بەدەى هیشتا کەمە
 رای سەفەر دور و دریژە روخسەتی قەسر و جەمە

ټه وينداری

له خور پرسیم له بهرچی گیانه ویلی

شه وو روژ وا خه ریکی گه شت و گیلی

وتی بو دیتنی روخساری یارم

وه کو عاشق هه میشه بی قه رارم

منم عه وداله که ی دیداری ټه حمه د

بلین سه لوات به روخساری موحه ممه د

له مانگ پرسیم له بهرچی بی قه راری

ده می هه لدی و ده می کیش ناد یاری

وتی په روانه که ی شه معی جه مالم

ده می رونه و ده می تر تاره بالم

منم په روانه که ی روخساری ټه حمه د

بلین سه لوات به دیداری موحه ممه د

له گولِ پرسیم له به‌رچی ره‌نگه سوره

سه‌ر و زولفت هه‌مو عه‌تر و بوخوره

وتی حالی هه‌مو ئه‌م عه‌تر و بۆمه

خه‌لات و پێشکه‌شی دلداری خوومه

منم گول ده‌سته‌که‌ی گولزاری ئه‌حمه‌د

بێلین سه‌لوات به‌ روخساری موحه‌ممه‌د

وتم بولبول له به‌رچی تو ئه‌نالی

خه‌ریکی ساز و ئاهه‌نگ و خه‌یالی

وتی بو یاره ئه‌م راز و نیازه

به‌هانه‌ی عیشه ئه‌م ئاهه‌نگ و سازه

منم دیوانه‌که‌ی گولزاری ئه‌حمه‌د

بێلین سه‌لوات به‌ دیداری موحه‌ممه‌د

ئەتۆیش حالى وه كو بولبول بخوينه

له گولزارى ئەوينا گول بسينه

ببه گولچينه كهى گولزارى يارت

به هيوای ره حمه تى بو حالى زارت

ببه بولبول له ناو گولزارى ئەحمه د

بلىن سه لوات به ديدارى موحه ممه د

عهلى سه عادتى

پۆدایەزانەکانی چۆرمەها کتێب: سەردانی: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

لتسبيل أنواع الكتب راجع: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

پەراي دانلود کتایبەکانی مەختەلف مەراجە: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی ، عربی ، فارسی)